

วิจัยในชั้นเรียน

เรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

โดย
นางสาวณัฏฐรินทร์ สุนิพัฒน์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569
โรงเรียนทุ่งศรีอุดม อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

บทคัดย่อ

หัวข้องานวิจัย การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ

ผู้วิจัย นางสาวณัฏฐรินทร์ สุนิพัฒน์

สาขา วิชาภาษาไทย

ปีการศึกษา 2569

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญ คำประพันธ์ประเภทกลอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ขาดทักษะในการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนและเพื่อหาความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนใน การการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม ก่อนและหลังจากการพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ คำประพันธ์ประเภทกลอน

ผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ซึ่งได้นำไปทดลอง กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม ปีการศึกษา 2569 โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจง

ผลการศึกษาพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากที่ได้รับฝึกทักษะโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนมากกว่าก่อนใช้อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

2. ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนอยู่ในระดับ มากที่สุด 8 ข้อ และระดับมาก 2 หัวข้อ โดยสรุปอยู่ในระดับดีมาก

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษาแนะนำ จากคณะครูประจำกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยทุกท่านที่ได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ทั้งยังให้คำแนะนำที่ดีเพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพื่อทำให้การวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยช่วยเหลือเป็นกำลังใจที่ดีให้กับลูกเสมอมา ให้การสนับสนุนในด้านงบประมาณในการวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบคุณเพื่อนๆทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจและคำแนะนำเสมอมาจนทำให้งานวิจัยเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ณัฏฐรินทร์ สุนิพัฒน์

สารบัญ

เรื่อง	**หน้า**
บทคัดย่อ	
กิตติกรรมประกาศ	
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของวิจัย	4
สมมุติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน	7
ความหมายของการอ่าน	8
ความสำคัญของการอ่าน	9
ลักษณะของกระบวนการอ่าน	10
ความหมายของการอ่านจับใจความ	11
ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ	12
หลักการอ่านจับใจความ	12
วิธีอ่านจับใจความ	16
ความหมายของคำประพันธ์	17
ประเภทของคำประพันธ์	17
ลักษณะของคำประพันธ์ประเภทกลอน	18
หลักนิยามทั่วไปของกลอน	18
ความหมายของแบบฝึก	19
ความสำคัญของแบบฝึก	20
ประโยชน์ของแบบฝึก	20
งานวิจัยในประเทศ	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	23
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย	23

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	**หน้า**
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	24
ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา	25
การดำเนินการทดลอง	26
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	35
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การดำเนินการทดลอง	37
สรุปผลการวิจัย	38
การอภิปรายผลการวิจัย	38
ข้อเสนอแนะ	38
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	41
ภาคผนวก ก แบบทดสอบการอ่านจับใจความจากคำประพันธ์	
ภาคผนวก ข แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน	

บทที่ 1
บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะมนุษย์ในโลกล้วนใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารกัน สุชาติ พงษ์พานิช (2546, หน้า 3) กล่าวว่า “ภาษาคือเครื่องมือที่มนุษย์ใช้สื่อสารทำความเข้าใจซึ่งกันและกัน ” อมรา ประสิทธิ์สินธุ์ (2542, หน้า 1) กล่าวว่า “ภาษาเป็นสมบัติของมนุษย์ เป็นเครื่องมือที่ใช้สื่อสารกัน”

ดังที่ได้มีผู้กล่าวมา ภาษา คือ เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจเป็นอันเดียวกัน มนุษย์ทุกแห่งในโลกล้วนแต่ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสาร ดังนั้นภาษาจึงมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม หากขาดภาษาก็ไม่สามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้

กระทรวงวิชาการ (2545, หน้า 9) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดอย่างเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ ใช้ภาษาในการพัฒนาตน และสร้างสรรค์งานอาชีพ ตลอดจนตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย มีความภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามสภาพการณ์และบุคคล อีกทั้งเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสร้างความสามัคคี ภูมิใจในความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และลึกซึ้ง

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจำเป็นต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างสัมพันธ์กัน เรียนรู้เรื่องต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอ่านออกเสียง และอ่านในใจเรื่องราวต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการอ่านได้รวดเร็ว ตามเวลาที่กำหนด อธิบายซักถามรายละเอียด ความคิดเห็นตลอดจนใจความสำคัญและนัยของข้อความและเรื่องที่อ่าน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียงได้ถูกต้องคล่องแคล่ว รวดเร็ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์ และความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือและรักการอ่าน

วรรณี โสมประยูร (2539, หน้า 9) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาไทย เน้นการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน แต่กิจกรรมการอ่านและการเขียนก็มีความสำคัญต่อการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง เพราะนักเรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่เป็นจะทำให้การเรียนวิชาอื่นล้มเหลวไปด้วย การอ่านจึงมีความสำคัญ ดังนั้นการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมาก เพราะจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านอื่นๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมส่วนรวมได้ สอดคล้องกับ บันลือ พฤกษะวัน (2534, หน้า 1) ได้กล่าวไว้ว่า หัวใจของการเขียนภาษาอยู่ที่การอ่าน และการอ่านมีความสำคัญนอกเหนือจากหัวใจสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษา แต่เมื่อทักษะทางภาษานั้น เป็นเสมือนแก้วสารพัดนึกในการเรียนรู้ ครูและผู้บริหารในระดับประถมศึกษาจะต้องมุ่งพัฒนาการสอนให้นักเรียนมุ่งอ่านเป็น และ ฤดีมน ปรีดีสนิท (2530, หน้า 7) ได้กล่าวไว้ว่า ในด้านการสอนอ่านในโรงเรียนต่างๆ เท่าที่เป็นอยู่ ปรากฏว่าผู้สอนจะประสบปัญหาอย่างมาก คือ ไม่ทราบว่า

จะใช้วิธีสอนแบบใด จึงจะช่วยให้เด็กอ่านหนังสือได้อย่างคล่องแคล่ว มีหลักการในการสะกดต่างๆ ที่ถูกต้องและมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านสูง

ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน์ (2526, หน้า 5) มีความเห็นว่า การอ่านเปรียบเสมือนกุญแจไขความรู้ ซึ่งถ้าได้นำความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาให้กับสังคม สังคมก็พัฒนาเพิ่มมากขึ้น เพราะถ้าสังคมใดมีพลเมืองที่มีประสิทธิภาพในการอ่านมาก สังคมนั้นก็จะมีความเจริญมากยิ่งขึ้น ซึ่งได้สอดคล้องกับ รัศมี บุญญสิทธิ์ (2530, หน้า 5) ที่เห็นว่าทุกคนจะตระหนักถึงความสำคัญของความเข้าใจในการอ่าน แต่ปัญหาสำคัญในการอ่าน คือนักเรียนขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือเข้าใจช้า จับใจความสำคัญของเรื่องไม่ได้ ตีความไม่เป็น ซึ่งจะเป็นปัญหาในการตีโจทย์เลข และวิชาอื่นๆต่อไป ซึ่งความคิดเห็นนี้มีความสัมพันธ์กับ เวียงชัย แสนสกุล (2539, หน้า 6) กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นรากฐานของการเรียนวิชาต่างๆ ทุกวิชาความสามารถในการอ่านมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอื่นๆ ให้ดีด้วย ครูและผู้ปกครองจะสนใจความก้าวหน้าในการเรียนการอ่านของเด็ก มากกว่าทักษะอื่น ๆ เพราะเป็นสิ่งที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าความสำเร็จในการเรียนของเด็กนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน

ดังที่ได้มีผู้ที่ให้ความสำคัญของการเรียนการสอนภาษาไทย สิ่งแรกที่ครูต้องทำการเร่งพัฒนาให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน เพราะการเรียนรู้ที่ดี ใช้ภาษาได้อย่างสมบูรณ์ ก็จำเป็นต้อง อ่านเป็น อ่านได้ สุภาพร อินทร์หอม (2546, หน้า 1 อ้างใน บันลือ 2532 : 1) แต่การดี อ่านได้นั้น นอกจากเราจะรับสารเข้าไปแล้วยังต้องสามารถตีความหมายหรือจับใจความสำคัญของสารที่เรารับด้วย ดังนี้เราเรียกว่าการอ่านจับใจความ

สุชาติ พงษ์พานิช (2546, หน้า 1) กล่าวว่า “การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญทางภาษา เป็นกระบวนการในการค้นหาความหมายในสิ่งที่อ่านเพื่อให้ได้ความรู้ ความคิด หรือความบันเทิง เป็นการขยายประสบการณ์ที่ลงทุนน้อยแต่ได้รับประโยชน์มากมาย ทั้งยังฝึกให้เป็นผู้มีจินตนาการ เพราะจะต้องแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นความหมาย ทั้งในรูปนามปธรรมและรูปธรรม ผู้ที่อ่านมากย่อมมีความรู้และโลกทัศน์ที่กว้างขวาง แต่อย่างไรก็ตามจะต้องเลือกเอกสารที่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและให้เกิดความคิดที่ดี ทั้งผู้อ่านต้องรู้จักคิดและอย่าเชื่อทุกเรื่องที่อ่าน และรู้จักเชื่อมโยงความรู้ จากเรื่องหนึ่งไปยังอีกเรื่องหนึ่ง หากอ่านแล้วไม่เข้าใจควรศึกษาข้อมูลแวดล้อมหรือไตรถามผู้รู้ ”

เนาวรัตน์ แตงยิ้ม (2541, หน้า 61 – 62) การอ่านเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญ สืบเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทำให้มนุษย์รู้จักค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้อย่างกว้างขวาง และสามารถนำความรู้ไปพัฒนาทางด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมให้ดีขึ้น การอ่านจึงมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะได้รับความรู้แล้ว ยังทำให้เกิดความบันเทิงทางด้านจิตใจอีกด้วย นอกจากนี้ การอ่านยังสามารถช่วยให้รู้ข่าวสารข้อเท็จจริงต่างๆที่เกิดขึ้น เพื่อนำความรู้ที่ได้ไปปรับปรุงการดำเนินชีวิตของตน ด้วยเหตุนี้ วิธีที่จะทำให้บุคคลปรับตัวให้ทันกับความเจริญของสังคม คือ การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายถึงการอ่านด้วยความรวดเร็วเข้าใจสิ่งที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ผู้ที่อ่านอย่างรวดเร็วจึงสามารถตักตวงความรู้ได้มากกว่าผู้อ่านที่มีสมรรถภาพการอ่านต่ำ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 3-6) การอ่านยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพ การศึกษา และเป็นหัวใจของการเรียนการสอน การอ่านมีความจำเป็นต้องฝึกให้มีความชำนาญ เพื่อที่จะได้สะสมประสบการณ์ให้เกิดความคิดที่กว้างขวางและเข้าใจเรื่องที่อ่านอย่างรวดเร็วถูกต้อง การอ่านเป็นประจำช่วยลับสมองและ

ความคิดให้เฉียบแหลม ในขณะเดียวกันคนที่อ่านหนังสือไม่ได้ หรือไม่อ่าน จะมีความลำบากมากในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้อย่างมีความสุข ถูกเอารัดเอาเปรียบต่างๆ นานา การอ่านจึงมีความจำเป็นสำหรับคนทุกคนและเป็นกุญแจไขไปสู่ความสำเร็จ

กระทรวงวิชาการ (2546, หน้า 178) การอ่านที่ดีและมีประสิทธิภาพ จะต้องอ่านจับใจความสำคัญได้ สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ แต่จากการสำรวจการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนพบว่า ปัญหาที่สำคัญในการอ่านของผู้เรียนคือ อ่านแล้วจับใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ ไม่สามารถแยกความรู้ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ไม่สามารถแยกใจความสำคัญหลักกับใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร ทั้งยังเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเรียนรู้และการศึกษาวิชาต่างๆด้วย

คณะอาจารย์โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย (2551, หน้า 8) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่องหรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง

ใจความสำคัญของเรื่อง คือ ข้อความที่มีสาระคอบคลุมข้อความอื่นๆ ในย่อหน้านั้นหรือเรื่องนั้นทั้งหมด ข้อความอื่นๆ เป็นเพียงส่วนขยายใจความสำคัญเท่านั้น ข้อความหนึ่งหรือตอนหนึ่งจะมีใจความสำคัญที่สุดเพียงหนึ่งเดียว นอกนั้นเป็นใจความรอง คำว่าใจความสำคัญนี้ ผู้รู้ได้เรียกไว้เป็นหลายอย่าง เช่น ข้อคิดสำคัญของเรื่อง แก่นของเรื่อง หรือ ความคิดหลัก ของเรื่องแต่จะเป็นอย่างไรก็ตาม ใจความสำคัญก็คือสิ่งที่เป็นสาระที่สำคัญที่สุดของเรื่องนั่นเอง

ในการอ่านจับใจความสำคัญนั้น นอกจากจะอ่านจับใจความเนื้อความที่เป็นร้อยแก้วแล้ว การอ่านจับใจความเนื้อความที่เป็นร้อยกรองก็สำคัญ เนื่องจาก บทร้อยกรองเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งที่ระบบการศึกษาไทยได้ปลูกฝังให้แก่เยาวชนจึงมีการศึกษาเรื่องการแต่งและการอ่านคำประพันธ์ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2521 นอกจากนั้นลักษณะของภาษาไทยนั้นส่วนมากจะเป็นร้อยกรองมากกว่าร้อยแก้ว เพราะคนไทยตั้งแต่ในอดีตแล้วจะมีลักษณะนิสัยเจ้าบทเจ้ากลอนจะพูดอะไรก็มักจะมีสัมผัสสำนวนอยู่เสมอ

บันลือ พฤกษะวัน (2535, หน้า 1) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนนั้นควรเป็นไปตามความสนใจของนักเรียนให้มากที่สุดไม่ควรที่จะบังคับ ควรหาทางส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติด้วยความสนใจ เช่น การใช้กิจกรรม หรือการใช้เกม เป็นต้น

การอ่านจับใจความนั้นเป็นสิ่งที่ค่อนข้างยาก ยิ่งอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทยนั้นยิ่งเป็นสิ่งที่ยากเข้าไปใหญ่ การให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทยนั้นจะเป็นที่จะต้องทำการปฏิบัติซ้ำ ๆ เพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ที่สูง การใช้แบบฝึกนั้นเป็นเครื่องมือในการฝึกฝนทักษะนั้นเป็นวิธีที่ดีวิธีหนึ่ง ดังนั้นครูจำเป็นที่จะต้องสร้างแบบฝึกขึ้นสำหรับช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทยที่ดีขึ้น

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเกิดความคิดที่จะพัฒนาความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ให้ดีขึ้น จึงจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้ดีขึ้น และหวังว่าการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนี้จะสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนให้ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน
2. เพื่อสำรวจความพึงพอใจต่อการใช้ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน

สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์การอ่านจำใจความสำคัญ หลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 78 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) มา 1 ห้องเรียน จำนวน 18 คน เนื่องจากเป็นห้องที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนค่อนข้างต่ำ

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน จากแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน เป็นการฝึกการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนจากแบบฝึกหลายรูปแบบ ซึ่งสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 โดยทดลองสอนจำนวน 7 คาบ

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยให้ตรงกันผู้วิจัยได้นิยามความหมายของคำต่าง ๆ ไว้ดังนี้

แบบฝึกทักษะ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 7 ชุด

ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน วัดได้จากการตอบคำถามได้ถูกต้องตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการอ่านสื่อต่าง ๆ ที่เป็นเนื้อเรื่อง สื่อโฆษณา หรือสื่อที่เป็นคำประพันธ์ แล้วสามารถหาใจความสำคัญแล้วนำมาเขียนเพื่อสรุปความเป็นความเรียงได้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง แบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยมีลักษณะคำถามแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญดีขึ้น โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญในการจัดกาเรียนการสอน
2. ครูภาษาไทยได้ใช้เครื่องมือที่เหมาะในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานีดีขึ้น
3. ครูภาษาไทยและผู้สนใจได้แนวทางในการสอนการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญมาประยุกต์ใช้
4. ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญด้านอื่น ๆ ต่อไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน
    - 1.1 ความหมายของการอ่าน
    - 1.2 ความสำคัญของการอ่าน
    - 1.3 ลักษณะของการอ่าน
2. การจับใจความ
    - 2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
    - 2.2 ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ
    - 2.3 การอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ
    - 2.2 หลักการอ่านจับใจความ
    - 2.3 วิธีอ่านจับใจความ
    - 2.4 การอ่านจับใจความให้บรรลุวัตถุประสงค์
    - 2.5 การอ่านจับใจความคำประพันธ์
3. คำประพันธ์
    - 3.1 ความหมายของคำประพันธ์
    - 3.2 ลักษณะของคำประพันธ์ประเภทกลอน
    - 3.3 บทของกลอน
    - 3.4 บาทของกลอน
    - 3.5 หลักนิยามทั่วไปของกลอน
4. แบบฝึกทักษะ
    - 4.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ
    - 4.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะ
    - 4.3 ประโยชน์ของแบบฝึกทักษะ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
    - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
    - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ และเป็นทักษะสำหรับ นักเรียนที่จะนำไปสู่การเรียนวิชาอื่นๆ ซึ่งมีนักการศึกษาให้ความหมายของการอ่านในแง่ต่างๆ ดังเช่น

จุฑามาศสุวรรณ โครธ (2519:27) ได้สรุปความหมายของการอ่านไว้ว่าการอ่าน คือ การรับรู้ในสิ่งพิมพ์หรือการรับรู้เครื่องหมายสื่อสารซึ่งมีความหมาย และสามารถสร้างความเข้าใจให้แก่ ผู้อ่านโดยอาศัยประสบการณ์ของผู้อ่านมาประกอบ การอ่านเป็นพฤติกรรมทางการใช้ภาษาที่มีลักษณะเฉพาะตัวเป็นพิเศษไม่เหมือนกับการพูด การฟัง การเขียน การอ่านหมายถึงการแปล ความหมายตัวอักษรออกมา เป็นถ้อยคำ และความคิด แล้วนำความคิดไปใช้ประโยชน์ตัวอักษรเป็นเครื่องหมายแทนคำพูดและคำพูดก็เป็นเพียงเสียงที่ใช้แทนความคิดอีกทอดหนึ่ง เพราะฉะนั้น หัวใจของการอ่านจึงอยู่ที่การเข้าใจความหมายของคำ ที่ปรากฏในข้อความนั้น ๆ การอ่านเป็นเสมือนกุญแจวิเศษที่จะไขไปสู่ความกระจ่างในปัญหานานัปการ และยิ่งกว่านั้นในแง่จิตวิทยาก็ ถือว่าการอ่านเป็นทักษะที่ต้องใช้กระบวนการอันซับซ้อนซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับสัญลักษณ์ที่แทนความหมายของภาษาพูดเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของผู้เขียน การอ่านต้องจับใจความของข้อความและสามารถผูกเป็นเรื่องราวได้ถูกต้อง ผู้อ่านจะต้องสร้างมโนภาพขึ้นมาพร้อมกับการอ่านไป ด้วย

ราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 917) ให้ความหมายของการอ่าน ในพจนานุกรมว่า "การอ่านเป็นการออกเสียงตามตัวหนังสือหรอการเข้าใจความจากตัวหนังสือ สังเกตหรือ พิจารณาดู เพื่อให้เข้าใจ"

บันลือ พฤกษะวัน (2530: 30) ให้ความหมายของการอ่านว่า "การอ่านเป็นการแปลสัญลักษณ์ออกเป็นเสียงพูด โดยการจำรูปคำเดิมที่เคยอ่าน และรูปคำใหม่
ให้เกิดความเข้าใจได้ตรงกัน เป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้อ่าน ได้รับความรู้จากการผสมผสานของตัว อักษร โดยการใช้กระบวนการคิดอย่างสูง เพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน..."

นิรันดร สุขปรีดา (2530 : 11) ให้ความหมายของการอ่านว่า การอ่าน คือ การเข้าใจความหมายของตัวละคร หรือสัญลักษณ์ ซึ่งจะต้องอาศัยความสามารถในการแปลความ การตีความการขยายความ การจับใจความสำคัญ และการสรุป

สุกัญญา สีสืบสาน (2531:58) ให้ความหมายของการอ่านว่า เป็นการพัฒนาความรู้ สติปัญญา และจิตใจของบุคคลที่เป็นองค์ประกอบของสังคม สำหรับนักเรียนความสำเร็จในการเรียนของเด็กส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถของการอ่าน ทั้งนี้เพราะการอ่านเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ

บันลือ พฤกษะวัน (2534:2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการสื่อความหมายที่จะถ่ายโยงความคิด ความรู้จากผู้เขียน (ผู้สื่อ) ถึงผู้อ่าน การอ่านลักษณะนี้เรียกว่า “อ่านเป็น” ผู้อ่านย่อมเข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน โดยผู้อ่านแล้วสามารถประเมินผลของสิ่งที่อ่านแล้วได้ด้วย

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2530: 27) ได้กล่าวว่า "การอ่านคือกระบวนการค้นหา ความหมายหรอความเข้าใจจากตัวอักษรและ สัญลักษณ์อื่นๆ ที่ใช้แทนความคิดเพื่อเพิ่ม ประสบการณ์ของผู้อ่าน ซึ่งการอ่านให้เข้าใจขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านด้วย การอ่าน ไม่ใช่การมองผ่านประโยค หรือย่อหน้าแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่เป็นการรวบรวม การตีความและการประเมินความเห็นเหล่านั้น กระบวนการที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ เป็นการผสมผสานระหว่าง ทักษะหลายชนิดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์..."

มัทนา นาคะบุตร (2542, หน้า 3) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การตีความ หรือแปลความหมายจากตัวหนังสือ (สัญลักษณ์) ที่มีผู้เขียนไว้ให้เกิดการรับรู้ เกิดความเข้าใจสารและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

พจนาถ วงษ์พานิช (2547, หน้า 9) กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแปลความหมายจากตัวอักษร สัญลักษณ์ กลุ่มคำ หรือวลี และประโยคออกมาเป็นความคิดอย่างมีเหตุผล โดยอาศัยความสามารถในการแปล การตีความ การจับใจความสำคัญ และการสรุปความ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างมีจุดมุ่งหมาย

จากนิยามของท่านผู้รู้ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่านหมายถึง การแปลสัญลักษณ์ออกมาจากตัวอักษรจนเกิดการรับรู้ เกิดความเข้าใจในสารนั้น และพร้อมที่จะสามารถถ่ายโยงความคิด ไปยังผู้อื่นต่อไปได้ โดยอาศัยความสามารถในการแปล การตีความ การจับใจความสำคัญ และการสรุปความ

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตของคนในยุค ปัจจุบัน การอ่านช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้อ่าน ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้รอบรู้และทันต่อเหตุการณ์เพราะการอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการแสวงหาความรู้ เป็นสิ่งที่ส่งเสรมความคิดอ่านและความฉลาด รอบรู้ นอกจากนั้นการอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินในยามว่างการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นและให้ประโยชน์แก่มนุษย์ทุกด้านและทุกโอกาส ทั้งในด้านการศึกษาหาความรู้การประกอบอาชีพและการฟักผ่อนหย่อนใจ การอ่านช่วยส่งเสรมความรู้ ความคิดของคนเราให้เพิ่มพูนขึ้นจึงถือว่าการอ่านเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้อ่านซึ่งการอ่านหนังสือจะทำให้นักเรียนมีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวางทันสมัย มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์รู้จักค้นคว้าด้วยตนเอง และมีความเชื่อมั่น ในตนเอง การอ่านจึงมีความจำเป็นต่อชีวิต ดังที่ ไขสิริ ปราโมช ณ อยุธยาและวรนันท์ อักษรพงศ์ (2535: 47) กล่าวว่า การอ่านมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนไทยในยุคปัจจุบัน ยิ่งกว่ายุคที่ผ่านมามาก เพราะการเปลี่ยนแปลงทางด้านวัตถุ วิทยาการ และความนึกคิดซึ่งเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว จึงมีคำเปรียบเทียบว่า "ผู้ที่ไม่อ่านหนังสือคือผู้ที่ปิดขังตัวเองอยู่ในบ้าน คงรู้แต่โลกแคบๆ ในบ้านของตัวเองเท่านั้น ส่วนผู้ที่อ่านหนังสือคือผู้ที่เปิดประตูหน้าต่างทางออกไปสู่โลกข้างนอก ซึ่งเต็มไป ด้วยความรู้และความคิดอันหาเขตสุดมิได้"

สนิท ตั้งทวี (2538 : 3) การอ่านหนังสือมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ได้อย่างมาก ผู้ใดมีความสามารถพิเศษในการอ่าน มักจะได้รับความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การอ่านหนังสือเป็นสิ่งจำเป็นแก่ผู้อยู่ในวงการศึกษา เพราะผู้อยู่ในวงการศึกษาจะต้องติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการอยู่เสมอ

สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรัมพรรย์ (2542 : 136) ได้กล่าวไว้ว่าทักษะการอ่าน เป็นทักษะที่สำคัญมาก และใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยา เพื่อความบันเทิงใจและการพักผ่อนหย่อนใจ ผู้มีนิสัยรักการอ่าน และมีทักษะในการอ่าน มีอัตราเร็วในการอ่านสูง ย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ในการพูด การเขียนได้เป็นอย่างดี หากนักเรียนมีพื้นฐานในการอ่านดีแล้วย่อมสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

พูนศรี อิ่มประไพ (2540 : 19-20) กล่าวว่า การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นให้ประโยชน์

แก่มนุษย์ มากทุกด้าน และทุกโอกาส การอ่านจะช่วยส่งเสริมความรู้ ความคิดของมนุษย์ให้เพิ่มพูนขึ้น การอ่านเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขความรู้ ที่มีอยู่มากมายในโลก การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การอ่านทำให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านเป็นเครื่องมือส่งเสริมความคิด การอ่านทำให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ การอ่านเป็นเครื่องมือรับทอดทางมรดกทางวัฒนธรรมของคนรุ่นต่อ ๆ ไป

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีห์อำไพ (2539 : 12) กล่าวว่า การอ่านช่วยให้คนเรียนเก่ง เพราะการเรียนวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยการอ่าน การอ่านยังช่วยให้ผู้อ่านปรับปรุงงานตนเอง การอ่านทำให้ได้รับความบันเทิง ทำให้ผู้อ่านเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นคนที่น่าสนใจ เนื่องด้วยการอ่านมากทำให้มีความคิดลึกซึ้ง สามารถแสดงความรู้ ความคิดเห็นได้ในทุกแง่ทุกเวลา

จากความสำคัญของการอ่านที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านการแสวงหาความรู้เพื่อนำการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะมีความสำคัญต่อบุคคลโดยทั่วไป ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษาหรือใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป

ลักษณะของกระบวนการอ่าน

ในการอ่านแต่ละครั้งนั้นถึงแม้ว่าจะเป็นการอ่านในเรื่องเดียวกัน ผู้อ่านแต่ละคนจะได้รับประโยชน์ที่แตกต่างกัน นั่นเป็นเพราะระดับความสามารถในการอ่านของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน แต่ความสามารถนั้นสามารถฝึกฝนกันได้ ดังที่มีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ ดังนี้

พจนาถ วงษ์พานิช (2547, หน้า 9 อ้างใน มอนโร (Monroe 1961, หน้า 87) ได้กล่าวว่า กระบวนการอ่านประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ดังนี้

1. การรับรู้เห็นชัด ลำดับความจำรูปคำ เข้าใจการออกเสียงหรืออ่านได้

2. เข้าใจคำหรือประโยคที่อ่าน เป็นการเข้าใจความหมายโดยอาศัยการแปลความ การตีความ และใช้ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน

3. การตอบสนอง ได้แก่ การแสดงออกในด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทั้งที่ต้องอาศัยพื้นฐานและประสบการณ์เดิมและสติปัญญา เมื่อเกิดความพอใจก็กระหายที่จะอ่านต่อไป หากเกิดความไม่พอใจก็จะเบื่อหรือเลิกอ่าน

4. บูรณาการ เป็นการได้รับแนวคิดจากเรื่องราวที่อ่าน ซึ่งอาจเป็นการเพิ่มและขยายประสบการณ์ให้กว้างขึ้น

บังอร ทองพูนศักดิ์ (2539, หน้า 44) กล่าวว่า กระบวนการอ่านของเด็กสามารถแบ่งได้เป็น 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นแสดงความพร้อมในการอ่าน เป็นขั้นที่เด็กยังไม่รู้จักว่าการอ่านคืออะไร ยังไม่รู้จักตัวอักษร

ขั้นที่ 2 ขั้นเริ่มเรียนหลักมูลฐานของการอ่าน ขั้นนี้เด็กมีความพร้อมในการอ่านสมบูรณ์แล้ว การเรียนในขั้นนี้เป็นไปอย่างเชื่องช้า เด็กจะหัดจำคำโดยอาศัยภาพประกอบ

ขั้นที่ 3 ขั้นหลักมูลฐานของการอ่านเจริญอย่างรวดเร็ว เด็กจะอ่านได้มากขึ้นและรู้จักคำใหม่เพิ่มขึ้น เด็กจะขยายขอบเขตการอ่านออกไปอีก ไม่เพียงแต่อ่านหนังสือเรียน เด็กจะสนใจหนังสือพิมพ์ ใบปลิว และหนังสืออื่น ๆ

ขั้นที่ 4 ขั้นความสามารถและความชำนาญในการอ่านเจริญเต็มที่ ในขั้นนี้ความลำบากในการรู้จักคำใหม่จะหมดไป พอพบคำเด็กจะออกเสียงได้เป็นส่วนใหญ่ ถ้าไม่ทราบความหมายของคำ ก็จะรู้จักถามผู้รู้ หรือค้นเอาเองจากพจนานุกรม เด็กรู้จักอ่านในใจ ช่วงสายตากว้างขึ้น เด็กจะอ่านหนังสือทุกประเภท รู้จัก “ติด” หนังสือและรู้จักเลือกอ่านเฉพาะหนังสือที่ถูกรสนิยมของตน

ขั้นที่ 5 ขั้นการใช้การอ่านรอบรู้ เป็นขั้นที่สูงที่สุดของความสามารถ และความชำนาญในการอ่าน เด็กจะอ่านหนังสือทุกประเภท และรู้จักว่าหนังสือประเภทไหนควรอ่านอย่างไร แต่นักเรียนโดยทั่วไปไม่ได้บรรลุถึงขั้นนี้ทุกคน

จากความหมายดังกล่าวนั้น สามารถสรุปได้ว่า กระบวนการอ่านต้องประกอบไปด้วยการสัมผัสการรับรู้และการเข้าใจความหมาย

การอ่านจับใจความ

ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นสิ่งจำเป็นมากในการอ่าน เมื่ออ่านแล้วจับใจความสำคัญได้จะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ ได้มีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจ
ความไว้ต่างๆกันดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2526:17) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า"การอ่านจับใจความเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ได้เข้าใจ"

สมพร มันตะสูตร (2526: 23) กล่าวว่า "การอ่านจับใจความ หมายถึง ความเข้าใจในการอ่านเรื่องราวต่างๆ ที่มีปัจจัยสำคัญ คือ การรู้จักคำศัพท์มาก เพราะการรู้คำศัพท์มากจะทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ดี" และพรทิพย์ สุทธิพันธ์ (2529: 12) ได้สรุปความหมายของการอ่านจับใจความไว้ ว่า การอ่านจับใจความ คือ อ่านเพื่อจับเนื้อหาสาระของเรื่องได้

จากคำกล่าวทั้งหมดพอสรุปได้ว่าการอ่านจับใจความ คือ กระบวนการที่ ผู้อ่านสรุปความที่ได้จากการอ่านเรื่องราวหรือสื่อต่าง ๆ เพื่อเก็บเนื้อหารสาระที่เป็นแก่นของเรื่อง จุดมุ่งหมายของเนื้อเรื่องที่

ประโยชน์ของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นความสามารถที่ผู้อ่านจะจำประเด็นสำคัญที่ได้จากการอ่าน ผู้มีความสามารถในการอ่านจับใจความ จะช่วยในการอ่านหนังสือ การอ่านจับใจความสำคัญได้ก่อประโยชน์จากการอ่านมากมาย เพราะ การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความจำเป็น ในชีวิตประจำวัน นักเรียน นักศึกษา ต้องใช้ใน การแสวงหาความรู้และเมื่อจบไปแล้ว ก็ต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หากขาดด้านการอ่านจับใจความนี้แล้วนี้ ย่อมประสบความล้มเหลวในการอ่านเพราะอ่านจับใจความเป็นกุญแจดอกสำคัญที่ช่วยพัฒนาการอ่านของเด็กให้ก้าวหน้าไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ส่วน สุปราณีพฤติการณ์ (2530: 29)ได้กล่าวถึงประโยชน์ ของการอ่านจับใจความว่า "ผู้มีประสบการณ์ทางการอ่านหนังสือมาก ย่อมได้รับประโยชน์จาก การอ่านหนังสือเล่มหนึ่งๆ มากกว่าผู้อื่นจาก ข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความมีประโยชน์อย่างยิ่งที่นำมา ใช้เป็นพื้นฐานในการแสวงหาความรู้และมีความจำเป็นเพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน

การอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ

การอ่านจะเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้อ่านได้นั้น ผู้อ่านจะต้องจับใจความสำคัญของเรื่อง ที่อ่านให้ได้แล้วนำไปปฏิบัติ

ใจความสำคัญ หมายถึง ข้อความที่เป็นแกนหรือหัวใจของเรื่องการจับใจความสำคัญในการอ่านก็คือ กรณีเอาข้อความ หรือประโยคที่เป็นหัวใจของเรื่องนั้นออกให้ได้ เพราะ ใจความสำคัญของเรื่อง จะเป็นใจความหลักใน

แต่ละบท แต่ละตอน หรือแต่ละเรื่อง ให้รู้ว่าแต่ละบท ตอนหรือเรื่องนั้น กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นสำคัญ ดังนั้น การจับใจความ สำคัญของเรื่องที่อ่าน จะทำให้มีความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างแจ่มแจ้ง

หลักการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์นั้น จะต้องมีหลักเกณฑ์ในการอ่าน คืออ่านเรื่องราวทั้งหมดให้เข้าใจ จับใจความสำคัญของแต่ละตอน แล้วตั้งคำถามสั้น ๆ ว่าใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร แล้วสรุปใจความสำคัญของทุกๆตอน และขยายความในคำตอบเมื่อต้องการ รายละเอียด ส่วนการอ่านจับใจความจะให้ได้ผลนั้นนักเรียนต้องมีความรู้ พื้นฐานในการอ่าน ต้องเข้าใจความหมายของคำ ต้องมีสมาธิในการอ่าน มีสุขภาพกายและจิตใจดี และต้องมีการฝึกฝนอยู่เสมอดังที่ จรวยพร ธรนินทร์ (2529: 21) ได้ให้หลักการอ่านจับใจความไว้ว่า ต้องให้นักเรียนรู้จักคำศัพท์ใหม่ๆ เพื่อให้เกิดความพอใจและให้นักเรียนรู้จักความหมายของคำอย่างแตกฉานจะทำให้นักเรียนอ่านหนังสือได้อย่างกว้างขวาง เข้าใจเนื้อเรื่องและจับประเด็นได้ นอกจากนี้ วนิดา โสภาภัณฑ์ (2530: 19) และพูนศรีเชิดชัย(2531: 14)ได้ให้หลักการอ่านจับใจความไว้สอดคล้องกันว่านักเรียนต้องรู้จุดมุ่งหมายในการอ่าน ประการสำคัญต้องพยายามจับใจความสำคัญของเรื่องให้ได้รู้แนวคิดของเรื่องว่าเป็นหลักการอ่านจับใจความสามารถทำได้ดังนี้

1.การเข้าใจความหมาย

หลักเบื้องต้นในการจับใจความของสารที่อ่าน คือ การเข้าใจความหมาย ความหมาย มีหลายระดับ นับตั้งแต่ระดับคำ สำนวน ประโยค และข้อความ คำและสำนวน เป็นระดับ ภาษาที่ต้องทำความเข้าใจเป็นอันดับแรก เพราะเป็นระดับที่จะนำไปสู่ความเข้าใจ ความหมายของประโยคและข้อความ

1.1 ความหมายของคำ ความหมายของคำโดยทั่วไป มี 2 อย่าง คือ ความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย

ความหมายโดยตรง เป็นความหมายตามรูปคำที่กำหนดขึ้นและรับรู้ ได้เข้าใจตรงกัน ความหมายประเภทนี้เป็นความหมายหลักที่ใช้สื่อสารทำความเข้าใจกัน คำที่มีความหมายโดยตรงในภาษาไทยมีลักษณะอย่างหนึ่งที่อาจเป็นอุปสรรคในการ สื่อสารลักษณะดังกล่าว คือ การพ้องคำ คำพ้องในภาษาไทยมีอยู่ 3 อย่าง ได้แก่ คำพ้องรูป คำพ้องเสียงและคำพ้องรูปพ้องเสียง คำที่พ้องทั้ง 3 ลักษณะนี้มีความหมายต่างกัน

คำพ้องรูป คือ คำที่สะกดเหมือนกัน แต่ออกเสียงต่างกัน เช่น เพลารถ กับ เพลาเย็น คำแรกออกเสียงว่า เพลา คำหลังออกเสียงว่า เพ-ลา การพ้องรูปเป็นอุปสรรคต่อการอ่าน และทำความเข้าใจ

คำพ้องเสียง คือ คำที่ออกเสียงเหมือนกัน แต่สะกดต่างกัน เช่น การ กาน กานต์ กานท์กาล กาฬ การณ์ กาญจน์ คำทั้งหมดนี้ออกเสียงว่า “กาน” เหมือนกัน การพ้องเสียง เป็นอุปสรรคต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจ

คำพ้องรูปพ้องเสียง คือ คำที่สะกดเหมือนกัน และออกเสียงอย่างเดียวกัน โดยรูปคำจะเห็นว่าเป็นคำเดียวกัน แต่จะมีความหมายต่างกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ขัน	หมายถึง	การทำให้แน่น
ขัน	หมายถึง	ภาชนะตักน้ำ
ขัน	หมายถึง	ความรู้สึกชอบใจ
ขัน	หมายถึง	การส่งเสียงร้องของไก่ตัว

คำพ้องรูปพ้องเสียงเป็นอุปสรรคต่อการฟังและอ่านเพื่อความเข้าใจ วิธีที่จะช่วยให้เข้าใจความหมายของคำพ้อง จะต้องดูคำข้างเคียง หรือคำที่ประกอบกันในประโยค หรือข้อความนั้นที่เรียกว่า บริบท ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ขันชะเนาะให้แน่น
หยิบขันให้ทีซิ
เขารู้สึกขัน
ไก่ขันแต่เช้ามืด
เขาขันอาสาจะไปติดต่อให้

นอกจากจะดูคำข้างเคียง หรือคำที่ประกอบในประโยคแล้ว บางทีต้องอาศัยสถานการณ์ เช่น ประโยคที่ว่า “ทำไมต้องดูกัน

คำว่า “ดู” ในสถานการณ์ทั่วไป หมายถึง การมอง แต่ในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การสอบ ดู จะมีความหมายว่าลอกกัน เอาอย่างกันในบทร้อยกรอง ต้องอาศัยฉันทลักษณ์ เช่น สัมผัส เป็นต้น ตัวอย่าง เช่น

อย่าหวงแหนจอกแหนให้แก่เรา (แหน/แหน)
พอลมเพลาก็เพลาลงสายัณห์ (เพลา/เพ-ลา)

คำที่มีความหมายโดยตรงอีกอย่างหนึ่ง ได้แก่ คำศัพท์ คำศัพท์ คือ คำที่ต้องแปลความเป็นคำไทยที่นำมาจากภาษาอื่น เช่น ภาษาบาลี สันสกฤต เขมร เป็นต้น เช่น สมโภช รโหฐาน สุคติ โสดาบัน บุคคล จตุราบาย เป็นต้น รวมทั้งศัพท์บัญญัติทั้งหลายที่ใช้ในวงวิชาการ หรือธุรกิจบางอย่าง เช่น มโนทัศน์ เจตคติ กรมธรรม์ เป็นต้น ศัพท์ดังกล่าวนี้จำเป็นต้อง ศึกษาว่ามีมูลมาอย่างไร ประกอบขึ้นอย่างไร และมีความหมายอย่างไร

ความหมายโดยนัย เป็นความหมายที่สื่อหรือนำความคิดให้เกี่ยวโยงไปถึงบางสิ่งบางอย่างที่มีลักษณะหรือคุณสมบัติเหมือนกับคำที่มีความหมายโดยตรง บางท่านเรียกว่า ความหมายรอง หรือความหมายแฝง เปรียบเทียบโดยอาศัยนัยของความหมาย ของคำเดิม ตัวอย่างเช่น

เธอมีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส
เขาทำงานเอาหน้า (หมายถึง ทำงานเพื่อผลประโยชน์ของตน)
เด็กสาดโคลนกันเลอะเทอะ
เขาสาดโคลนคุณพ่อ (หมายถึง ใส่ร้าย)
ต้นไม้ต้นนี้เปลือกสวย
หล่อนรวยแต่เปลือก (หมายถึง ไม่ร่ำรวยจริง)
มีความหมายเชิงเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของสิ่งที่นำมากล่าว เช่น
เขาเป็นสิงห์สนาม (หมายถึง เป็นคนเล่นกีฬาเก่ง)

1.2 ความหมายของสำนวนซึ่งเป็นข้อความที่มีความหมายพิเศษไปจากคำที่ประกอบอยู่ในข้อความนั้น ไม่ได้มีความหมายตามรูปคำ

ความหมายของสำนวนมีลักษณะเป็นเชิงเปรียบเทียบโดยอาศัยนัยของความหมายตามลักษณะหรือคุณสมบัติของข้อความนั้น เช่น

อ้อยเข้าปากช้าง	หมายถึง	ของตกไปอยู่ในมือผู้อื่นแล้วไม่มีทางได้คืน
ไก่แก่แม่ปลาช่อน	หมายถึง	ผู้ที่มีความจัดจ้าน เจนสังเวียน

วัวหายล้อมคอก หมายถึง เมื่อเกิดความเสียหายแล้วจึงหาทางป้องกัน

สำนวนต่าง ๆ ที่นำไปกล่าวเปรียบเทียบให้เข้ากับสถานการณ์ เรียกว่า คำพังเพย เช่น เมื่อหายแล้วจึงคิดหาทางป้องกัน ก็เปรียบว่า วัวหายล้อมคอก เป็นต้น

ความหมายของสำนวนมีลักษณะเหมือนความหมายโดยนัย คือ ต้องตีความ หรือแปลความหมายตามนัยของคำหรือข้อความนั้น ๆ

2. การเข้าใจลักษณะของข้อความ

ข้อความแต่ละข้อความต้องมีใจความอันเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ใจความของเรื่อง จะปรากฏที่ประโยคสำคัญ เรียกว่า ประโยคใจความ ประโยคใจความจะปรากฏอยู่ในตอนใด ของข้อความก็ได้ โดยปกติจะปรากฏในตอนต่าง ๆ ดังนี้

ปรากฏอยู่ในตอนต้นของข้อความ ตัวอย่าง เช่น “ภัยอันตรายที่จะเป็นเครื่องทำลายชาติอาจเกิดขึ้นและมีมาได้ทั้งแต่ภายนอก ทั้งที่ภายใน อันตรายที่จะมีมาแต่ภายนอกนั้น ก็คือ ข้าศึกศัตรูยกมาย่ำยีตีบ้านตีเมืองเรา การที่ข้าศึกศัตรูจะมาตีนั้น เขาย่อมจะเลือกหาเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งชาติ กำลังอ่อนอยู่ และมิได้เตรียมตัวไว้พร้อมเพื่อต่อสู้ป้องกันตน เพราะฉะนั้นในบทที่ 2 ข้าพเจ้าจึงได้ เตือนท่านทั้งหลายอย่าได้เผลอตัว แต่ข้อสำคัญที่สุด ซึ่งเป็นเครื่องทอนกำลัง และเสียหลัก ความมั่นคงของชาติ คือ ความไม่สงบภายในชาตินั้นเอง จึงควรอธิบายความข้อนี้สักหน่อย”

(พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว, หน้า ปลุกใจเสือป่า)

3. การเข้าใจลักษณะประโยคใจความ

เมื่อเข้าใจลักษณะของข้อความว่าต้องมีประโยคใจความ และปรากฏอยู่ในตอนต่าง ๆ ของข้อความแล้ว ต้องเข้าใจต่อไปว่าประโยคใจความเป็นอย่างไร ประโยคใจความคือข้อความที่เป็นความคิดหลักของหัวข้อ หรือเรื่องของข้อความนั้น ๆ ความคิดหลักนี้คือประโยคใจความที่จะปรากฏในตอนใดตอนหนึ่งของข้อความที่กล่าว แล้วฉะนั้นการที่จะทราบว่าประโยคใดเป็นประโยคใจความ ต้องพิจารณาจากหัวข้อเรื่อง ประโยคใจความมักมีเนื้อหาสอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง

ในกรณีที่ไม่ทราบหัวข้อเรื่องต้องเข้าใจว่าส่วนที่เป็นประโยคใจความนั้นจะมีเนื้อหาหลัก ของเนื้อความอื่นที่ประกอบกันขึ้นเป็นข้อความนั้น ถ้าขาดส่วนที่เป็นใจความ เนื้อความอื่นก็เกิดขึ้นไม่ได้หรือความหมายอ่อนลง

วิธีการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพนั้น นักเรียนจะต้องสามารถจับใจความได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องซึ่งจะต้องมีกลวิธีในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญของเรองที่อ่านได้ คือ ครั้งแรกให้อ่านผ่านๆไปก่อน เพื่อให้รู้ว่าเป็นเรืองเกี่ยวกับอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง ต่อไป จึงอ่านให้ละเอียด ทำความเข้าใจเนื้อเรื่องให้ชัดเจน แล้วตอบคำถามสั้นๆ ทดสอบความเข้าใจและสุดท้ายจึงเรียบเรียงใจความสำคัญของเนื้อเรื่องด้วยตนเอง ส่วนเรื่องที่นำมาให้นักเรียนปึกอ่านจับใจความ ควรเป็นเรื่องที่เหมาะสมกับระดับชั้นเรียนและความสามารถของนักเรียน ครูควร แนะให้นักเรียนรู้ว่าใจความสำคัญของเรื่อง มักอยู่บรรทัดแรกๆ หรืออยู่ตอนสรุปท้ายเรื่อง ครูควรตั้งคำถามเป็นตอนๆให้นักเรียนอ่านข้อความเพื่อหาคำตอบ และ'iแกให้เล่าเรื่องย่อแกให้สรุปความว่าในเรื่องกล่าวถึงใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไมและเกิดผลอย่างไร แล้วเขียนปันทึกย่อ ไว้ การอ่านจับใจความต้องแกตั้งแต่ชั้น

ประถมศึกษาแกอย่างต่อเนื่องแกให้ถูกวิธีตั้งแต่ท่านั่ง ต้องนั่งในท่าสบาย หลังไม่งอ เคลื่อนสายตาจากจุดที่สายตาจับตัวหนังสือต่อไปเรื่อยๆ พยายาม ลดการมองย้อนกลับ ศึกษาคำศัพท์เพิ่มขึ้น หัดจับประเด็นสำคัญที่อ่าน มีการปันทึกผลการอ่าน ทุกครั้ง เพื่อเสริมแรงในการอ่าน

การอ่านจับใจความให้บรรลุจุดประสงค์ มีแนวทางดังนี้

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านได้ชัดเจน เช่น อ่านเพื่อหาความรู้ เพื่อความเพลิดเพลิน หรือเพื่อบอกเจตนาของผู้เขียน เพราะจะเป็นแนวทางกำหนดการอ่านได้อย่างเหมาะสม และจับใจความหรือคำตอบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

2. สำรวจส่วนประกอบของหนังสืออย่างคร่าวๆ เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้หนังสือ ภาคผนวก ฯลฯ เพราะส่วนประกอบของหนังสือจะทำให้เกิดความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหรือหนังสือที่อ่านได้กว้างขวางและรวดเร็ว

3. ทำความเข้าใจลักษณะของหนังสือว่าประเภทใด เช่น สารคดี ตำรา บทความ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้มีแนวทางอ่านจับใจความสำคัญ ได้ง่าย

4. ใช้ความสามารถทางภาษาในด้านการแปลความหมายของคำ ประโยค และข้อความต่างๆอย่างถูกต้องรวดเร็วใช้ประสบการณ์หรือภูมิหลังเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาประกอบ จะทำความเข้าใจและจับใจความที่อ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

1. อ่านผ่านๆโดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องที่อ่านว่าด้วยเรื่องอะไร จุดใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง

2. อ่านให้ละเอียด เพื่อทำความเข้าใจอย่างชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่องเพราะจะทำให้ความเข้าใจไม่ติดต่อกัน

3. อ่านซ้ำตอนที่ไม่เข้าใจ และตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนถูกต้อง

4. เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องด้วยตนเอง

ความหมายของคำประพันธ์

วิเชียร เกษประทุม (2546, หน้า 1) กล่าวว่า คำประพันธ์ หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ โดยมีกำหนดบังคับต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความไพรเราะต่างไปจากถ้อยคำธรรมดา

วันเพ็ญ เทพโสภา (2550, หน้า 1) กล่าวว่า คำประพันธ์ หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้น โดยมีข้อบังคับการจำกัดคำและวรรคตอนต้องสัมผัสกันอย่างไพระเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ โดยมีกำหนด การจำกัดคำและวรรคตอนต้องสัมผัสกันอย่างไพระเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ เพื่อให้เกิดความไพรเราะต่างไปจากถ้อยคำธรรมดา

ประเภทของคำประพันธ์ไทย

1. โคลง คือคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งมีวิธีเรียบเรียงถ้อยคำ เข้าคณะ มีกำหนดเอกโท และสัมผัส แต่มิได บัญญัติ บังคับ ครุลหุ โคลงแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ <u>โคลงสุภาพ</u> <u>โคลงดั้น</u> และ<u>โคลงโบราณ</u>

2. ฉันท์ คือลักษณะถ้อยคำ ที่กวีได้ร้อยกรองขึ้น ให้เกิดความไพเราะ ซาบซึ้ง โดยกำหนดคณะ ครุลหุ และสัมผัสไว้ เป็นมาตรฐาน ฉันท์นี้ไทยได้ถ่ายแบบมาจากอินเดีย ของเดิมแต่งเป็นภาษาบาลี และสันสกฤต โดยเฉพาะในภาษาบาลี เขามีตำราที่กล่าวถึง วิธีแต่งฉันท์ไว้ เป็นแบบฉบับ เรียกชื่อว่า "คัมภีร์วุตโตทัย" แล้วต่อมาไทยเราได้จำลองแบบ มาแต่งในภาษาไทย โดยเพิ่มเติม บังคับสัมผัสขึ้น เพื่อให้เกิดความไพเราะ ตามแบบนิยมของไทย ซึ่งในภาษาเดิมของเขา หามีไม่

ฉันท์ในภาษาบาลี แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ฉันท์วรรณพฤติ กับฉันท์มาตราพฤติ ฉันท์ใด กำหนดด้วยตัวอักษร คือ วางคณะ และกำหนดเสียงหนักเบา ที่เรียกว่าครุลหุ เป็นสำคัญ ฉันท์นั้นเรียกว่า วรรณพฤติ ฉันท์ใดกำหนดด้วยมาตรา คือ วางจังหวะสั้นยาว ของมาตราเสียง เป็นสำคัญ นับคำลหุเป็น 1 มาตรา คำครุ นับเป็น 2 มาตรา ไม่กำหนดตัวอักษร เหมือนอย่างวรรณพฤติ ฉันท์นั้นเรียกว่า มาตราพฤติ ฉันท์มีชื่อต่างๆตามที่ปรากฏในคัมภีร์วุตโตทัยมีถึง 108 ฉันท์ แต่ไทยเราดัดแปลง เอามาใช้ไม่หมด เลือกเอามาแต่เฉพาะที่เห็นว่าไพเราะ มีทำนองอ่านสละสลวย และเหมาะแก่การที่จะบรรจุคำในภาษาไทยได้ดี เท่านั้น

3. กาพย์ คือคำประพันธ์ชนิดหนึ่งซึ่งมีกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส มีลักษณะคล้ายกับฉันท์ แต่ไม่นิยม ครุ ลหุ เหมือนกับฉันท์

4.ร่าย เป็นชื่อของคำประพันธ์ ชนิดหนึ่ง ซึ่งไม่กำหนดว่า จะต้องมีบท หรือบาท เท่านั้น เท่านี้ จะแต่งให้ยาว เท่าไรก็ได้ เป็นแต่ต้อง เรียงคำ ให้คล้องจองกัน ตามข้อบังคับ เท่านั้น

5.กลอน คือลักษณะคำประพันธ์ ที่เรียบเรียงเข้าเป็นคณะ มีสัมผัสกัน ตามลักษณะบัญญัติ เป็นชนิดๆ แต่ไม่มีบังคับ เอกโท และครุลหุ กลอนแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือกลอนสุภาพ กลอนลำนำและกลอนตลาด

ลักษณะของคำประพันธ์ประเภทกลอน

คำประพันธ์ประเภทกลอน คือคำประพันธ์ ที่เรียบเรียงเข้าเป็นคณะ มีสัมผัสกัน ตามลักษณะบัญญัติ เป็นชนิดๆ แต่ไม่มีบังคับ เอกโท และครุลหุ กลอนแบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือกลอนสุภาพ กลอนลำนำและกลอนตลาด

บทของกลอน

คำกลอนวรรคหนึ่ง เรียกว่า กลอนหนึ่ง สองวรรค หรือสองกลอน เรียกว่า บาทหนึ่งหรือคำหนึ่ง สองคำหรือสองบาท หรือสี่วรรค หรือสี่กลอน เรียกว่า บทหนึ่ง วรรคทั้งสี่ของกลอน ยังมีชื่อเรียกต่างๆ กัน และนิยมใช้เสียงต่างๆ กันอีก คือ

1. กลอนสลับ ได้แก่ กลอนวรรคต้น คำสุดท้าย ใช้คำเต้น คือนอกจากเสียงสามัญ แต่ถ้าจะใช้ ก็ไม่ห้าม

2. กลอนรับ ได้แก่ กลอนวรรคที่สอง คำสุดท้าย นิยมใช้ เสียงจัตวา ห้ามใช้เสียงโท, สามัญ, ตรี, และวรรณยุกต์เอกมีรูปวรรณยุกต์เอกไม่มีรูป ไม่ห้าม แต่ต้องให้คำสุดท้าย ของกลอนรอง เป็นเสียงตรี

3. กลอนรอง ได้แก่ กลอนวรรคที่สาม คำสุดท้าย นิยมใช้ เสียงสามัญ ห้ามใช้เสียงจัตวา หรือคำที่มีรูปวรรณยุกต์

4. กลอนส่ง ได้แก่ กลอนวรรคที่สี่ คำสุดท้าย นิยมใช้ เสียงสามัญ ห้ามใช้คำตาย และคำที่มีรูปวรรณยุกต์จะใช้คำตายเสียงตรี บ้างก็ได้

บาทของกลอน

คำกลอนนั้น นับ 2 วรรคเป็น 1 บาท ตามธรรมดา กลอนบทหนึ่ง จะต้องมีอย่างน้อย 2 บาท (เว้นไว้แต่กลอนเพลงยาว หรือกลอนนิราศ ซึ่งนิยมใช้บทแรก ที่ขึ้นต้นเรื่อง เพียง 3 วรรค) บาทแรก เรียกว่า บาทเอก บาทที่ 2 เรียกว่า บาทโท คำกลอนจะยาวเท่าไรก็ตาม คงเรียกชื่อว่า บาทเอก บาทโทสลับกันไปจนจบ และต้องจบลง ด้วยบาทโทเสมอ

หลักนิยามทั่วไปของกลอน

1. คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 และวรรคที่ 2 ก็ดี คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 และวรรคที่ 4 ก็ดี ไม่ควรใช้คำ ที่มีเสียงเหมือนกัน หรือคำที่ใช้สระ และตัวสะกด ในมาตราเดียวกัน

2. คำที่รับสัมผัส ในวรรคที่ 2 และที่ 4 ควรให้ตำแหน่งสัมผัส ตกอยู่ที่พยางค์สุดท้าย ของคำ ไม่ควรให้สัมผัสลงที่ต้นคำ หรือกลางคำ ยิ่งเป็นกลอนขับร้อง ยิ่งต้องระวังเป็นพิเศษ เพราะจะทำให้เสียความ ในเวลาขับร้อง

3. คำสุดท้ายของวรรค ควรใช้คำเต็ม ไม่ควรใช้ครึ่งคำ หรือยัติภังค์ เว้นไว้แต่ แต่งเป็น กลบทยัติภังค์หรือเป็น โคลง, ฉันท์ และกาพย์

4. ไม่ควรใช้ภาษาอื่น ที่ยังมิได้รับรอง มาใช้เป็นส่วนหนึ่ง แห่งภาษาไทย

5. ไม่ควรใช้ "ภาษาแสลงโสต คือถ้อยคำที่พูดด้วยความตลกคะนอง หยาบโลน หรือเปรียบเทียบ กับของหยาบ ซึ่งใช้กันอยู่ ในกลุ่มคนส่วนน้อย และรู้กัน แต่เฉพาะในวงแคบๆ เช่น คำว่า ม่องเท่ง, จำหนับ.จ้ำบ๊ะ, ตั้กฉี้ก, ถังแตก, ยกล้อ ฯลฯ

ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอน สามารถทำให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ครูสอน นักการศึกษาได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้หลายประการด้วยกัน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2537 : 490) ได้ให้ความหมายของแบบฝึกปฏิบัติไว้ว่า หมายถึง คู่มือนักเรียน ที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนจากชุดการสอน เป็นส่วนหนึ่งที่นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและทำแบบฝึกหัดด้วย มีลักษณะคล้ายกับ แบบฝึกหัดแต่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำมากกว่าแบบฝึกหัด อาจจะกำหนดแยกเป็นแต่ละหน่วย เรียกว่า Workbook โดยเย็บรวมเรียงตามลำดับตั้งแต่หน่วยที่ 1 ขึ้นไป แบบฝึกปฏิบัติเป็นสมบัติส่วนตัวของผู้เรียน แต่ต้องเก็บไว้ที่ชุดการสอนเป็นตัวอย่าง 1 ชุดเสมอ

ขจีรัตน์ หงษ์ประสงค์ (2534, หน้า 14) กล่าวว่า แบบฝึกและแบบฝึกหัด เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ครูใช้ฝึกทักษะหลังจากที่นักเรียนได้เรียนเนื้อหาจากแบบเรียนแล้ว

พรสวรรค์ คำบุญ (2534, หน้า 17) กล่าวว่า แบบฝึกสร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะให้แก่นักเรียน มีลักษณะเป็นแบบฝึกที่มีกิจกรรมให้นักเรียนกระทำ เช่น การตั้งโจทย์ให้นักเรียนตอบ หรือการยกข้อความมาเป็นแบบฝึกหลังจากที่เรียนไปแล้ว โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียน

จากคำกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แบบฝึกทักษะหรือแบบฝึกหัด คือ สื่อการเรียนการสอนชนิดหนึ่งที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน หลังจากที่เรียนจบบทเรียนหรือเนื้อหาในช่วงหนึ่ง ๆ เพื่อฝึกฝน ให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญในเนื่องนั้น ๆ

ความสำคัญของแบบฝึก

ในการเรียนการสอนภาษาไทย แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนโดยตรงที่จะต้องสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน เพื่อให้เกิดทักษะและเข้าใจมากขึ้น ครูจึงต้องคำนึงถึงวิธีสอน การเตรียมบทเรียนและการเลือกแบบฝึกหัดประกอบนอกเหนือแบบเรียน เพื่อให้การสอนประสบผลดียิ่งขึ้น เนื่องจากแบบฝึกทักษะมีความสำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาหาความรู้ในการสร้างแบบฝึกหัดที่จะฝึกทักษะให้แก่นักเรียน ครูจะต้องเลือกเฟ้น หรือสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการเรียนมากที่สุด แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่สร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะหลังจากการเรียน เนื้อหาไปแล้ว แบบฝึกจึงเป็นสิ่งที่ช่วยการสอนของครูให้ประสบความสำเร็จ นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของแบบฝึกไว้ดังนี้

กรรณิการ์ ศุกร เวทย์ศิริ (2533, หน้า 53–54) กล่าวว่า แบบฝึก คือ เครื่องมือที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แบบฝึกสามารถฝึกทักษะทางภาษาได้ทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้แบบฝึกยังช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาได้อย่างกว้างขวาง

ประยงค์ งามจิตร (2533, หน้า 41) กล่าวว่า แบบฝึกเป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนมีความชำนาญ แม่นยำในบทเรียนนั้น ๆ และก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

อ้อมน้อย เจริญธรรม (2534, หน้า 54) กล่าวว่า แบบฝึกสามารถนำทักษะทางภาษามาใช้ได้ทุก ๆ ด้าน ถ้านักเรียนมีโอกาสได้ฝึกหัดจนเกิดความเข้าใจจริง ๆ แบบฝึกจะช่วยในการสอนของครู และการเรียนของนักเรียนประสบผลสำเร็จ

อนงค์ วิชาลัย (2536, หน้า 27) กล่าวว่า แบบฝึกมีความสำคัญ คือ เป็นวิธีสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง การให้นักเรียนทำแบบฝึกมาก ๆ ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาดีขึ้น เพราะนักเรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาแล้วมาฝึกให้เกิดความเข้าใจกว้างขวางยิ่งขึ้น

จากคำนิยามของนักการศึกษาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความสำคัญของแบบฝึก คือ ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะ เกิดความชำนาญ เมื่อผู้เรียนมีการฝึกมาก ๆ จะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจดียิ่งขึ้น และแบบฝึกยังช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อครูผู้สอนภาษาไทยในการที่จะทำให้นักเรียนได้ฝึกฝนในสิ่งที่ตนเรียนไปแล้วให้เกิดความชำนาญยิ่งขึ้น มีนักวิชาการทางการศึกษาได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ต่างกัน ดังนี้

กรรณิการ์ ศุกรเวทย์ศิริ (2533, หน้า 54) กล่าวว่า การฝึกทักษะทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง เข้าใจบทเรียนได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การฝึกฝนจะทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่น สามารถประเมินผลงานของตัวเองได้ ตลอดจนได้ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถทำเองได้ตามลำพัง

รัชนี ศรีไพวรรณ (2527 : 12) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า

1 ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น

2 ให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน

3 ช่วยให้ครูสามารถปรับปรุงเนื้อหาวิธีสอน และกิจกรรมใหม่แต่ละบทเรียน

4 ช่วยเด็กให้เรียนได้ดีตามความสามารถของเด็ก

5 ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้

6 ฝึกให้เด็กทำงานตามลำดับมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539, หน้า 24-25) กล่าวว่าประโยชน์ของแบบฝึกมีดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาของบทเรียน และคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน
3. ทำให้เกิดความสนุกสนาน
4. ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
5. สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้
6. ทำให้ครูผู้สอนทราบความบกพร่องของนักเรียน
7. ทำให้ประหยัดเวลา
8. ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไปใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากท่านผู้รู้ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า แบบฝึกมีความจำเป็นต่อการเรียนภาษาไทยมาก เพราะแบบฝึกจะช่วยให้นักเรียนสามารถจดจำเนื้อหาในบทเรียนได้ และแบบฝึกยังสามารถนำกลับมาทบทวนเนื้อหาเดิมที่เรียนไปแล้วได้

งานวิจัยภายในประเทศ

พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอานจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ KWL-PLUS กับวิธีสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปฏิสัมพันธ์ KWL-PLUS แตกต่างกับวิธีสอนแบบแกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

กินาริน ตันเสียงสม ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้สาระภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3ที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือเรียนรู้กับวิธีสอนแบบปกติ ผลปรากฏว่า ผลการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3ด้วยวิธีการสอนแบบร่วมมือเรียนรู้กับวิธีการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 โดยนักเรียนที่สอนด้วยวิธีสอนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าสอนแบบปกติ

จินตนา ผ่องแสงสุข ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิลาสินี แสนวัง ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสรุปความสารที่ได้รับความรู้สึกทางบวกและสารที่ได้รับความรู้สึกด้านลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสรุปความสารที่ได้รับความรู้สึกทางบวกและสารที่ได้รับความรู้สึกด้านลบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยที่สำคัญทางสถิติที่ .01

รักษ์ศิริ สิทธิโชค (2531) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาภาษาไทยกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา โดยใช้ตัวอย่างประชากรคือนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจำนวน530

คน ซึ่งได้มาจากการลุ่มตามกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการ วิจัยคือ แบบวัดเจตคติต่อวิชาภาษาไทย แบบทดสอบวิชาหลักภาษาและการใช้ภาษาไทย แบบทดสอบวิชาประวัติวรรณคดีและวรรณกรรมของไทย ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษามีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยทางบวก และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยและในการ เรียนของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษา มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.1373

พุทธชาด อินทรักษา (2533) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูภาษาไทย เกี่ยวกับการใช้ นิทานพื้นบ้านอีสานประกอบการเรียนการสอนอ่าน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตการศึกษา 9 โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูภาษาไทยที่สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา 9จำนวน 254 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าครูภาษาไทยมีความเห็นว่าการนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประกอบการเรียนการสอนอ่านน้อยมาก และครูภาษาไทยอีกส่วน หนึ่งมีความเห็นว่า การนำนิทานพื้นบ้านอีสานมาประกอบการเรียนการสอนอ่านมีประโยชน์มาก

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ One group pretest-posttest design เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี โดยสังเกตผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนก่อนเรียนและหลังเรียน ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. วิธีสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน
4. วิธีหาประสิทธิภาพแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน
5. ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา
6. การดำเนินการศึกษา
7. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 78 คน

4. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) มา 1 ห้องเรียน จำนวน 18 คน เนื่องจากเป็นห้องที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนค่อนข้างต่ำ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน จำนวน 7 บท ซึ่งแต่ละบทจะมีเนื้อหาแตกต่างกันไป

2. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน จำนวน 7 แผน แผนละ 1 คาบ

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งได้จากการคัดเลือกคำประพันธ์ต่าง ๆ ที่มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์เหมาะสมแก่การเรียนรู้ ซึ่งส่วนมากเป็นคำประพันธ์ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานสากล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมาที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. สร้างแบบฝึกทักษะการจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการดังนี้

1.3 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.4 รวบรวมคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.5 นำคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียนที่รวบรวมมาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน

1.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนมาปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน มีจำนวนทั้งสิ้น 8 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 1 คาบ รวมทั้งสิ้น 8 คาบ โดยมีวิธีการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นหลักในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน

2.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ตรวจสอบความเที่ยงรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดสองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มทดลอง

3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการดังนี้

1.3 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.4 รวบรวมคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.5 นำคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียนที่รวบรวมมาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน

1.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนมาปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 โดยใช้ระยะเวลาในการศึกษา 3 สัปดาห์

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน แผนละ 1 คาบ

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนไปทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์เพื่อโดยใช้วิธีการหาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 วิเคราะห์คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ และแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ใช้สูตร IOC = $\frac{\Sigma R}{N}$

IOC = ดัชนีความสอดคล้อง

ΣR = คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

1.2 วิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแบบปรนัยโดยใช้สูตร KR 20

ใช้สูตร KR^{20} : r_{tt} = $\frac{n}{n-1}\left[1-\frac{\Sigma pq}{S^2}\right]$

r_{tt} = ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อสอบ

p = จำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้น ๆ

p = จำนวนผู้ตอบผิดในข้อนั้น ๆ

S^2_1 = คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบ

1.3 วิเคราะห์ความยากง่ายของแบบทดสอบ

ใช้สูตร P = $\frac{H+L}{2N}$

P = ความยากง่ายของข้อสอบ

H = จำนวนคนในกลุ่มสูงตอบถูก

L = จำนวนคนในกลุ่มต่ำตอบถูก

N = จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

1.4 วิเคราะห์ความอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

ใช้สูตร R = $\frac{H-L}{N}$

R = ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ

H = จำนวนคนในกลุ่มสูงตอบถูก

L = จำนวนคนในกลุ่มต่ำตอบถูก

N = จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน กลุ่มที่ใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนก่อน โดยใช้การทดสอบ t-test แบบ Dependent Sample

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบกลุ่มเดียว ก่อนเรียน – หลังเรียน (One Group pretest – Posttest Sample) ผู้วิจัยขอนำเสนอข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายเพื่อความเข้าใจ ผู้วิจัยขอนำเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\overline{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยของประชากร
N	หมายถึง	จำนวนประชากร
r_{tt}	หมายถึง	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
P	หมายถึง	ความยากง่ายของข้อสอบ
R	หมายถึง	ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
T	หมายถึง	ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบข้อมูล
*	หมายถึง	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินแบบทดสอบการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน

ตอนที่ 2 ผลการประเมินแบบฝึกทักษะและแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน

ตอนที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 1 ผลการประเมินแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน

ตารางที่ 1.1 ตารางสรุปค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	ค่าIOC	แปรค่า
	1	2	3			
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 2	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 3	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 5	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 8	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 11	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 13	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 14	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 15	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 16	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 1.1 ตารางสรุปค่าความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน (ต่อ)

แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 17	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 18	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 19	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 22	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 24	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 25	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
แบบทดสอบการอ่านจับใจความคำประพันธ์ไทย ข้อ 30	1	1	1	3	1	ใช้ได้

จากตารางที่ 1.1 พบว่า ผลการสำรวจความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบทดสอบ ก่อนเรียน - หลังเรียน ในแต่ละข้อมีความเหมาะสม สามารถนำไปทดสอบได้

ตารางที่ 2 ผลการประเมินแบบฝึกทักษะและแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน

ตารางที่ 2.1 ตารางสรุปค่าความสอดคล้องของแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่าIOC	แปรค่า
	1	2	3			
๑. คำชี้แจงชัดเจน/เข้าใจง่าย	1	1	0	2	0.666666667	ใช้ได้
๒. ภาษาเข้าใจง่าย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
๓. เนื้อหาเข้าใจง่าย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
๔. แบบฝึกมีความน่าสนใจ	1	1	1	3	1	ใช้ได้
๕. แบบฝึกมีความแปลกใหม่	1	1	0	2	0.666666667	ใช้ได้
๖. แบบฝึกมีความสนุกสนาน	1	1	1	3	1	ใช้ได้
๗. แบบฝึกมีความหลากหลาย	1	1	1	3	1	ใช้ได้
๘. เวลาในการทำแบบฝึกมีความเหมาะสม	1	0	1	2	0.666666667	ใช้ได้
๙. แบบฝึกนี้ให้ความรู้ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์มากขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้
๑๐. แบบฝึกนี้ทำให้นักเรียนชอบคำประพันธ์ประเภทกลอนมากขึ้น	1	1	1	3	1	ใช้ได้

จากตารางที่ 2.1 พบว่า ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนและแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนและแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการทดสอบและสามารถใช้ในการศึกษาได้

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน

ตารางที่ 3.1 ตารางสรุปผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน

ผลการวิเคราะห์	ข้อที่ 1	ข้อที่ 2	ข้อที่ 3	ข้อที่ 4	ข้อที่ 5	ข้อที่ 6	ข้อที่ 7	ข้อที่ 8	ข้อที่ 9	ข้อที่ 10
จำนวนคน	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22
คะแนนรวม	150	141	122	142	150	137	150	141	150	125
คะแนนต่ำสุด	5	4	3	4	5	3	5	4	5	3
คะแนนสูงสุด	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
ค่าเฉลี่ย	5.00	4.70	4.07	4.73	5.00	4.57	5.00	4.70	5.00	4.17
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	0.00	0.47	0.74	0.45	0.00	0.63	0.00	0.47	0.00	0.70
แปลผล	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มาก

จากตารางที่ 3.1 พบว่า ความพึงพอใจที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนอยู่ในระดับ มาก – มากที่สุด

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตารางที่ 4.1 ตารางเปรียบเทียบคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน

คนที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	D	D^2
คนที่ 1	23	30	7	49
คนที่ 2	19	29	10	100
คนที่ 3	22	28	6	36
คนที่ 4	17	25	8	64
คนที่ 5	21	28	7	49
คนที่ 6	21	29	8	64
คนที่ 7	18	27	9	81
คนที่ 8	19	25	6	36
คนที่ 9	20	28	8	64
คนที่ 10	20	25	5	25
คนที่ 11	18	29	11	121
คนที่ 12	18	27	9	81
คนที่ 13	19	23	4	16
คนที่ 14	18	25	7	49
คนที่ 15	17	29	12	144
คนที่ 16	15	29	14	196
คนที่ 17	16	28	12	144
คนที่ 18	15	29	14	196
			$\sum D$ = 157	$\sum D^2$ = 1515

จากตารางที่ 4.1 พบว่า คะแนนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนสูงกว่าก่อนเรียน

ตารางที่ 4.2 ตารางที่ 4.1 ตารางสรุปผลคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียน

	Mean	S.D.	ค่าเฉลี่ยของผลต่าง	S.D.	t	df	Sig 1 tailed
ก่อนเรียน	15.83	4.078	11.13	4.041	15.3092	2	0.000
หลังเรียน	26.97	2.076					

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.5 = 15.3092

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ค่า t ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 15.3092 ซึ่งมากกว่า ค่า t ที่เปิดจากตารางที่ระดับนัยสำคัญ .๐5 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1.6991 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากที่ได้รับฝึกทักษะโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอนมากว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .๐5

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์คำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์คำประพันธ์ประเภทกลอน ในครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอจุดมุ่งหมายของการวิจัย สมมุติฐาน อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 3 ห้องเรียน รวม 78 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569 ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) มา 1 ห้องเรียน จำนวน 18 คน เนื่องจากเป็นห้องที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนค่อนข้างต่ำ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน จำนวน 7 บท ซึ่งแต่ละบทจะมีเนื้อหาแตกต่างกันไป
2. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน จำนวน 7 แผน แผนละ 1 คาบ
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญคำประพันธ์ประเภทกลอน ก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งได้จากการคัดเลือกคำประพันธ์ต่าง ๆ ที่มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์เหมาะสมแก่การเรียนรู้ ซึ่งส่วนมากเป็นคำประพันธ์ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่ต้องการยกระดับคุณภาพการศึกษาเข้าสู่มาตรฐานสากล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. สร้างแบบฝึกทักษะการจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการดังนี้

1.3 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.4 รวบรวมคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.5 นำคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียนที่รวบรวมมาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน

1.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนมาปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ
(IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2. ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน

แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน มีจำนวนทั้งสิ้น 7 แผน ใช้เวลาสอนแผนละ 1 คาบ รวมทั้งสิ้น 7 คาบ โดยมีวิธีการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.2 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นหลักในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 8 แผน

ได้ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ
(IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ตรวจสอบความเที่ยงรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ (IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดสองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่มทดลอง

3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อเป็นแนวทางในการทำแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยดำเนินการดังนี้

1.3 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.4 รวบรวมคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียน

1.5 นำคำประพันธ์ที่มีคุณค่าและเหมาะสมกับนักเรียนที่รวบรวมมาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน

1.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนมาปรับความยากง่ายให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

1.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนและแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบ
(IOC) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ดำเนินการสอนกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 7 แผน แผนละ 1 คาบ

3. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอนไปทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. นำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาวิเคราะห์เพื่อโดยใช้วิธีการหาค่าทางสถิติเพื่อทดสอบสมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน มีความเหมาะสมมาก โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.6 – 5 โดยมีความเหมาะสมมากในทุกหัวข้อในการแสดงความคิดเห็น

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากที่ได้รับฝึกทักษะโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความมากกว่าก่อนใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

การอภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาพบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน หลังเรียนด้วยการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3ได้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิตที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน สามารถพัฒนาความสามารถทางการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน สามารถทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำเร็จ แต่อาจนำไปพัฒนาเพื่อใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนที่อยู่ระดับชั้นอื่น ๆ ได้

2. ผู้ที่จะทำการวิจัยในครั้งต่อไปอาจนำไปเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพื่อต่อยอดการศึกษาได้

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ. (2544ข). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ กระทรวงฯ.

กรมวิชาการ. (2545ก). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.* กรุงเทพฯ : กรมฯ.

กรมวิชาการ. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. (2545). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

กรมวิชาการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตาม หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

จุไรลักษณ์ ลักษณศิริ. (2543). *ภาษากับการสื่อสาร* . นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร

ฉวีลักษณ์ บุณยะกาญจน. (2547). *จิตวิทยาการอ่าน.*กรุงเทพฯ : ธารอักษร.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : โสภณการพิมพ์

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2547). เทคโนโลยีการศึกษา หลักและแนวปฏิบัติ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

ฐะปะนีย์ นาครทรรพและประภาศรี สีหอำไพ. (2539). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระกา เรียนรู้ภาษาไทย. บันไดเก้าขั้นเพื่อจรรโลงภาษาไทย,".กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

บันลือ พฤกษะวัน. (2531). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

บันลือ พฤกษะวัน. (2522). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

บันลือ พฤกษะวัน. (2530). *สอนอ่านให้เสริมสร้างกระบวนการคิด.* กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม วิชาการ.

บันลือ พฤกษะวัน และ ดำรง ศิริเจริญ. (2532). เทคนิคและประสบการณ์การเขียนตำรา ทางวิชาการ.กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช

ถวัลย์ มาศจรัส. (2535). การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน และหนังสืออ่านเพิ่มเติม. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ้อ จำกัด

ประภาศรี สีหอำไพ. (2543). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยม. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช

ประเมิน มหาขันธ์. (2543). การสอนอ่านเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์

พูนศรี อิ่มประไพ. (2540). การศึกษาข้อบกพร่องในการอ่านออกเสียงภาษาไทยและการสร้าง แบบฝึกซ่อมเสริมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร

มาลี สะอาดเอี่ยม.(2544). ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านคำ ราชาศัพท์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. โรงเรียนบ้านศาลาสามัคคี, ปฐมวัย. สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3. สุรินทร์

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2541*). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.*พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สุชาติ พงษ์พานิช. (2546). *อ่านได้อ่านดี. กรุงเทพ ฯ* : โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์

สุชาติ พงษ์พานิช. (2546). *ภาษาศาสตร์เบื้องต้น.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551* . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545).เทคนิควิจัยด้านการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สุวรรณา รัตนธรรมเมธี. (2543). การพัฒนาการอ่านจับใจความ. ปริญญามหาบัณฑิตครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

วรรณี โสมประยูร. (2544). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา.* พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ :ไทยวัฒนาพานิช.

วิเชียร เกษประทุม. (2551). *การพัฒนาทักษะทางภาษาไทย*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์

อมรา ประเสริฐสุนธุ์ . (2542). *ภาษาในสังคมไทย.* พิมพ์ครั้งที่ 2.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อัมพร สุขเกษม. การอ่านหนังสือ. (2539). มหาสารคาม: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวณัฏฐรินทร์ สุนิพัฒน์
วันเกิด	15 กรกฎาคม 2535
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	178 หมู่ 3 ตำบลซำ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ 33000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู โรงเรียนทุ่งศรีอุดม อำเภอทุ่งศรีอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2546	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพระโต อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ.2549	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีสิริเกศ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ.2552	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตรีสิริเกศ อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ
พ.ศ.2558	ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
พ.ศ.2563	ระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ก

แบบทดสอบการอ่านจับใจความจากคำประพันธ์

แบบทดสอบ

เรื่อง การอ่านจับใจความจากคำประพันธ์

<u>คำชี้แจง</u> ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนบอกว่าคำประพันธ์ที่กำหนดให้มีความหมายตรงกับสำนวนใด

1. พวกพ้องตนใกล้ไว้ใจนัก กลับคิดหักหลังได้เล่นไม่ซื่อ

ก. กำแพงมีหู ประตูมีช่อง

ข. เกลือเป็นหนอน

ค. ใกล้เกลือกินด่าง

ง. กินบนเรือน ขี้รดบนหลังคา

2. ไม่เคยเห็นโลกกว้างเป็นอย่างไร
มัวหลงใหลว่าตนเองเก่งหนักหนา

ก. วัวลืมตีน

ข. กระต่ายตื่นตูม

ค. กบในกะลาครอบ

ง. รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง

3. ได้ทองคำลืมตัวมัวเหลิงหลง คนได้ดีลืมเงาลืมเผ่าพงศ์

ก. วานรได้แก้ว

ข. วัวลืมตีน

ค. ไก่ได้พลอย

ง. กิ้งก่าได้ทอง

4. เขาเอื้อเฟื้อที่พำนักพักอาศัย ทำเรื่องให้ยุ่งยากลำบากเข็ญ

ก. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

ข. กินบนเรือน ขี้รดบนหลังคา

ค. ปล่อยเสือเข้าป่า

ง. ลางเนื้อชอบลางยา

5. ไร้พิษสงแต่ทำท่าว่าเก่งกาจ อวดอำนาจข่มขู่ดูน่ากลัว

ก. ขี่ช้างจับตั๊กแตน

ข. เสือพบสิงห์

ค. เขียนเสือให้วัวกลัว

ง. กบในกะลา

6. ที่คับแคบหากพอใจไม่ลำบาก ที่กว้างหากไม่พอใจอยู่ไม่ได้

ก. คับที่อยู่ได้ คับใจอยู่ยาก

ข. รักยาวให้บั่น รักสั้นให้ต่อ

ค. อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูดาย ปั้นวัวปั้นควายให้ลูกท่านเล่น

ง. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

7. พบคนดุแม้นหวั่นพลันอุรา ค่อยเจรจาอาจคลี่คลายร้ายเป็นดี

ก. เขียนเสือให้วัวกลัว

ข. .ใจดีสู้เสือ

ค. มาเหนือเมฆ

ง. น้ำกลิ้งบนใบบอน

8. กำหมัดมักใช้ต่อย แต่กำ-
ปั้นมักใช้ทุบจำ กัดพร้อง
ทุบใดอาจผิดสำ คัญมุ่ง ได้นา
ดินนั้นแหละทุบต้อง ถูกแท้ทุกที

ก. ไม่เป็นโล้เป็นพาย

ข. ตำข้าวสานกรอกหม้อ

ค. กำปั้นทุบดิน

ง. หุงข้าวประชดหมา ปิ้งปลาประชดแมว

ตอนที่ 2 ให้นักเรียนตอบคำถามจากคำประพันธ์ที่กำหนดให้

9. จำเพื่อสืมดื่มเพื่อเมาเหล้าเพื่อโลก
สุขเพื่อโศกหนาวเพื่อร้อนนอนเพื่อฝัน

จากคำประพันธ์ข้างต้นผู้แต่งต้องการบอกถึงเรื่องอะไร

ก. ทุกอย่างต้องมีของคู่กัน
ข. เหล้าเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับมนุษย์
ค. ผู้แต่งของดื่มเหล้า
ง. ไม่ควรที่เราจะไปยึดติดกับอะไร

10. ไปเสียเถิดเจ้าภูตพรายแห่งสายหมอก
ไม่ข้าหรอกเสียงร้านเหล้าเขาเรียกหา
ประตูเปิดไยพวกเจ้าไม่เข้ามา
มัวก้มหน้าหดหู่อยู่ทำไม

จากคำประพันธ์ข้างต้นผู้แต่งต้องการบอกถึงเรื่องอะไร

ก. ควรทำให้ตนเองมีความสุข
ข. ควรกินเหล้าทุก ๆ เช้า
ค. ร้านเหล้าจะเปิดในช่วงเช้า ๆ
ง. การดื่มเหล้าเป็นสิ่งที่ทำให้มีความสุข

11. ภาษาไทยไพเราะเสนาะนัก
เอกลักษณ์ชาติไทยได้สร้างสรรค์
ภาษาแม่สืบมาแต่คราบรรพ์
ควรช่วยกันรักษาอย่าทำลาย

จากคำประพันธ์ คำว่า “บรรพ์” มาจากคำว่าคำว่าอะไร

ก. บรรพ
ข. บรรพต
ค. บรรพชิต
ง. บรรพบุรุษ

12. จากคำประพันธ์ในข้อ 11 ใจความสำคัญที่ผู้ประพันธ์ต้องการ สื่อ คืออะไร

ก. ภาษาไทยมีความไพเราะ
ข. ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ
ค. ภาษาไทยมีมาตั้งแต่คราบรรพ์
ง. เราควรช่วยกันรักษาภาษาไทย

13. บัดเดี๋ยวดังหง่างเหง่งวังเวงแว่ว
สะดุ้งแล้วเหลียวแลขะแง้หา
เห็นโยคีขี่รุ้งพุ่งออกมา
ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต

คำประพันธ์ข้างต้นเป็นตอนหนึ่งของเรื่องพระอภัยมณี ตอนที่สุดสาครโดนซีเปลือยหลอก แสดงให้เห็นว่า สุดสาคร มีความรู้เช่นไร

ก. กล้าหาญ อยากล้างแค้นที่เสียรู้ซีเปลือย
ข. ไม่มีอารมณ์ทำอะไร
ค. หวาดกลัว
ง. ร่าเริง

14. จากคำประพันธ์ในข้อ 16 บอกไว้ว่าสุดสาครนั้นหมดสิ้นเรี่ยวแรง ซึ่งบอกไว้ในวรรคใด

ก. บัดเดี๋ยวดังหง่างเหง่งวังเวงแว่ว
ข. สะดุ้งแล้วเหลียวแลขะแง้หา
ค. เห็นโยคีขี่รุ้งพุ่งออกมา
ง. ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต

15. จากคำประพันธ์ข้อ 14 คำว่า “ บรรพต” หมายถึงอะไร

ก. เมฆ
ข. ภูเขา
ค. โขดหินริมฝั่งน้ำ
ง. พาหนะที่ใช้นั่ง

16. ฉันเยาว์ฉันเขลาฉันที่ไง
ฉันจึงมาหาความหมาย
ฉันหวังเก็บอะไรไปมากมาย
แต่สุดท้ายให้กระดาษฉันแผ่นเดียว

คำประพันธ์ข้างต้นบอกด้วยความรู้สึกเช่นใด

ก. ประชดประชัน

ข. เศร้า

ค. เสียดาย

ง. โกรธ

17. โอ้ว่าอกของควายใครจะเห็น
มันเป็นเพียงผู้แบกแอกหน่วงหนัก
ถูกใช้งานเรื่อยไปไม่เคยพัก
ไร้สิทธิทักท้วงติงสิ่งชอบธรรม

จากคำประพันธ์ข้างต้องผู้แต่งต้องการสื่อถึงอะไร

ก. สงสารควายที่ไม่มีใครเห็นความดี

ข. สงสารควายที่ไม่สามารถพูดความรู้สึกได้

ค. สงสารควายที่ถูกใช้งานหนัก

ง. ไม่มีข้อถูก

18. จากคำประพันธ์ในข้อ 17 ข้อใดเรียงลำดับความสำคัญได้อย่างถูกต้อง

ก. คำพูด หนังสือ ความรู้

ข. หนังสือ คำพูด ความรู้

ค. คำพูด ความรู้ หนังสือ

ง. ความรู้ หนังสือ คำพูด

19. เที่ยวสีซอขอข้าวทุกบ้านช่อง
เป็นเสบียงเลี้ยงท้องของถวาย
ไม่มีใครขึงขังทั้งหญิงชาย
ต่างฝากกายฝากตัวกลัวบารมี

จากคำประพันธ์ข้างต้น บุคคลในเรื่องน่าจะหมายถึงใคร

ก. พระมหากษัตริย์

ข. พระสงฆ์

ค. บุคคลทั่วไป

ง. ยาจก

20. จากคำประพันธ์ในข้อ 19 ผู้แต่งต้องการบอกอะไร

ก. บอกให้ทราบว่าดอกไม้จะมีการบาน

ข. บอกว่าให้หาความรู้เพื่อทำประโยชน์แก่ประชาชน

ค. บอกว่าคนย่อมมีการเดินต่อไปข้างหน้า

ง. บอกว่าทุกชีวิตย่อมมีความสับสน

21. จากคำประพันธ์ในข้อ 20 คำว่าเลขแต้มหมายถึงอะไร

ก. เขียนตัวเลข

ข. เขียนตัวหนังสือ

ค. ระบายสี

ง. ไม่มีข้อถูก

22. จากคำประพันธ์ในข้อ 28 ผู้แต่งต้องการบอกอะไร

ก. ความรู้สึกภายในใจของคนที่เขียนถึง

ข. ตัดพ้อคนที่เขียนถึง

ค. ความรู้สึกภายในใจของผู้แต่ง

ง. บรรยายสภาพอากาศ

23. ไม่จำคำพระเจ้า
เหไปเข้าภาษาไสย
ถือดีว่ามีไท
ฉ้อแต่ไพร่ใส่ชื่อคา

จากคำประพันธ์ข้างต้นข้อใดถูกต้อง

ก. แสดงความเชื่อของคนในสังคม

ข. แสดงวิถีชีวิตของคนในสังคม

ค. เชื่อเรื่องพระเจ้า

ง. บรรยายสภาพเหตุการณ์บ้านเมือง

24. คนเกียจเกลียดหน่ายเวียน วนจิต
กลอุทกในตระกร้า เปี่ยมล้นฤามี

จากคำประพันธ์ข้างต้น อุทก หมายถึง

ก. กบ

ข. น้ำ

ค. สิ่งของ

ง. ความเกลียด

25. ก้านบัวบอกลึกตื้น ชลธาร
มารยาทส่อสันดาน ชาติเชื้อ
โฉดฉลาดเพราะคำขาน ควรทราบ
หย่อมหญ้าเหี่ยวแห้งเรื้อ บอกร้ายแสลงดิน

จากคำประพันธ์ข้างต้นตรงกับสำนวนใด

ก. หนักเอาเบาสู้

ข. กบในกะลา

ค. รู้หน้าไม่รู้ใจ

ง. สำเนียงส่อภาษากริยาส่อสกุล

26. อันชาติใดไร้ช่างชำนาญศิลป์
เหมือนนารินไร้โฉมบรรโลมสง่า
ใครๆ เห็นไม่เป็นที่จำเริญตา
เขาจะพากันเย้ยให้อับอาย

จากคำประพันธ์ข้างต้น นาริน หมายถึงอะไร

ก. ผู้หญิง

ข. น้ำ

ค. สุรา

ง. ทุ่งนา

27. จากคำประพันธ์ในข้อ 26 ผู้แต่งต้องการบอกอะไร

ก. ทุกสิ่งย่อมมีความสำคัญ

ข. ช่างศิลปะเป็นสิ่งสำคัญเหมือนกับผู้หญิง

ค. ถ้าไม่มีผู้หญิงคนจะหัวเราะ

ง. ผู้หญิงเป็นสิ่งเจริญตา

28. อันความชั่วเปรียบเช่นปลาร้า
เอาใบคาเข้าห่อพอประเดี๋ยว
ใบคาก็เหม็นเช่นกันอย่างนั้นเชียว
เหมือนผู้เที่ยวแปดปนกับคนร้าย

จากคำประพันธ์ข้างต้น เปรียบเทียบความชั่วกับอะไร

ก. ความเหม็น

ข. ปลาร้า

ค. คนร้าย

ง. ใบคา

29. จากคำประพันธ์ในข้อ 37 ตรงกับสำนวนใด

ก. อย่าไว้ใจทางอย่าวางใจคน

ข. ดูข้างให้ดูหางดูนางให้ดูแม่

ค. คบคนให้ดูหน้าซื้อผ้าให้ดูเนื้อ

ง. ถี่ลอดตาช้างหางลอดตาเล็น

30. บัดเดี๋ยวดังหง่างเหง่งวังเวงแว่ว
สะดุ้งแล้วเหลียวแลขะแง้หา

จากคำประพันธ์ข้างต้นบ่งบอกว่ารู้สึกอย่างไร

ก. กลัว ข. วังเวง

ค. เงียบ ง. เหงา

ภาคผนวก ข

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความคำประพันธ์ประเภทกลอน

การถอดความจากคำประพันธ์

การถอดความจากคำประพันธ์ คือ การแปลความหมายคำศัพท์ หรือ ตีความสำนวนโวหารจากคำประพันธ์ที่อ่านให้เป็นใจความร้อยแก้วที่เรียบเรียงสละสลวย มีความหมาย ได้ตรงตามความมุ่งหมายของกวี จะทำให้เกิดความซาบซึ้งและได้คุณค่าจากคำประพันธ์นั้น

โดยทั่วไป มีหลักดังนี้

1.หาความหมายของคำในคำประพันธ์ก่อน

2. คำหรือข้อความตอนใดเมื่อถอดความตามตัวอักษรแล้วใจความสลับกันหรือสับสนไม่ได้ความหมายชัดเจน ให้เรียงลำดับใหม่ หรือเพิ่มเติมขยายความได้ตามสมควร

3.ดูใจความสำคัญก่อนหน้าที่เราจะเราจะถอดก่อนว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

4.ดูใจความต่อไปจากที่เราต้องถอด คำประพันธ์นั้นพูดเรื่องอะไร

5.เมื่อเราได้ความก่อนหน้า รู้คำศัพท์ของบทที่จะถอด รู้ใจความถัดไป

6. ไม่ควรขยายความที่ถอดเกินความในคำประพันธ์โดยไม่จำเป็น

7. เมื่อถอดความแล้ว ต้องนำข้อความมาเรียงกันให้ได้ใจความถูกต้องสมบูรณ์เป็นร้อยแก้วที่สละสลวย ไม่ใช่ถอดเป็นข้อความทีละวรรค ทีละบรรทัด

8 .หากมีเรื่องย่อให้เราอ่าน ก็ลองเทียบเคียงดูว่าข้อความที่เราถอดนั้นไปในแนวทางเดียวกันหรือไม่

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ชุดที่ 1 ตอนที่ 1

****

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่กำหนดให้แล้วหาความหมายของคำยากที่ปรากฏในคำประพันธ์ จากนั้นให้นักเรียนจับคู่คำกับความหมายโดยการโยงสัมผัสขีดเส้นโยงไปหาความหมายของคำที่กำหนดให้โดยใช้พจนานุกรมช่วย

ความคิด

อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ ประเสริฐสุดซ่อนใส่เสียในฝัก
สงวนคมสมนึกใครฮึกฮัก จึงค่อยชักเชือดฟันให้บรรลัย
จับให้มั่นคั้นหมายให้วายวอด ช่วยให้รอดรักให้ชิดพิสมัย
ติดให้ขาดปรารถนาหาสิ่งใด เพียรจงได้ดั่งประสงค์ที่ตรงดี

คำยากที่ปรากฏในคำประพันธ์

..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....

ให้นักเรียนจับคู่คำกับความหมายโดยการโยงสัมผัส

วิทยา	ความพยายาม
ประเสริฐ	รักษา
อาวุธ	ย่อยยับ
สงวน	เค้น , บังคับ
บรรลัย	รัก , พึงพอใจ
วายวอด	ดีเลิศ
คั้น	หาย
พิสมัย	เสียหาย
ประสงค์	ความรู้
เพียร	ใคร่รู้
	ศาสตรา
	สรุป
	ชายธง
	ความต้องการ
	วิหค
	เกินกว่า
	สิ่งที่ให้ความรู้

คำชี้แจง ตอนที่ 2 ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X หน้าข้อที่นักเรียนคิดว่าเป็นความหมายของคำประพันธ์ที่ถูกต้องในแต่ละวรรค

	ความคิด
อันความคิดวิทยาเหมือนอาวุธ	ก. ความคิดเปรียบเหมือนอาวุธ
	ข. ความรู้เปรียบเหมือนอาวุธ
	ค. ความรู้และความคิดเปรียบเหมือนอาวุธประเสริฐ
สุดซ่อนใส่เสียในฝัก	ก. อาวุธอยู่ในฝัก
	ข. ความรู้อยู่ในฝัก
	ค. ความรู้อยู่กับตัว
สงวนคมสมนึกใครฮึกฮัก	ก. หาความรู้ไว้
	ข. มีความรู้ไว้
	ค. ทำให้อาวุธคมไว้
จึงค่อยชักเขือดฟันให้บรรลัย	ก. นำอาวุธมาฆ่าคน
	ข. นำความรู้มาใช้
	ค. นำความรู้มาฆ่าคน
จับให้มั่นคั้นหมายให้วายวอด	ก. ใช้อาวุธสุดความสามารถ
	ข. ใช้ความรู้เต็มความสามารถ
	ค. ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์
ช่วยให้รอดรักให้ชิดพิสมัย	ก. ใช้อาวุธในการเอาตัวรอด
	ข. ใช้ความรู้ในการเอาตัวรอด
	ค. ใช้ความรู้ให้คนรัก
ติดให้ขาดปรารถนาหาสิ่งใด	ก. อยากได้สิ่งใด
	ข. อยากตัดอะไร
	ค. อยากทำอะไร
เพียรจงได้ดั่งประสงค์ที่ตรงดี	ก. พยายามทำให้ได้
	ข. พยายามทำดี
	ค. พยายามเป็นคนตรง

คำชี้แจง ตอนที่ 3 ให้นักเรียนนำความหมายของคำประพันธ์ในแต่ละวรรคของตอนที่ 2 มาร้อยเรียงให้ได้ใจความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง ตอนที่ 4 ให้นักเรียนนำความหมายของคำประพันธ์ที่นักเรียนร้อยเรียงในตอนที่ 3มาปรับปรุงให้เป็นสำนวนของนักเรียนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ชุดที่ 1 ตอนที่ 2

****

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่กำหนดให้แล้วหาความหมายของคำยากที่ปรากฏในคำประพันธ์ จากนั้นให้นักเรียนจับคู่คำกับความหมายโดยการโยงสัมผัสขีดเส้นโยงไปหาความหมายของคำที่กำหนดให้โดยใช้พจนานุกรมช่วย

ช้าบ่อยก็เบื่อ

อันมนุษย์แสนสุดที่โลภเหลือ ไม่ควรเชื่อตามความปรารถนา
เหมือนของกินสิ้นไปทุกเวลา ต้องหาเปรี้ยวหาเกลือมาเจือจาน
ต้มแกงแต่งเจียวทั้งแป้งจี่ เข้าชี้สารพัดทั้งมันหวาน
เลือกสุกเลือกดิบทุกประการ ถ้าซ้ำสิ่งใดนานก็เบื่อไป

คำยากที่ปรากฏในคำประพันธ์

..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....
..... หมายถึง	..... หมายถึง .....

ให้นักเรียนจับคู่คำกับความหมายโดยการโยงสัมผัส

มนุษย์	การแต่งตัวของผู้หญิง
โลภ	มีสิ่งอื่นปะปนอยู่ , ทำให้เข้มน้อยลง
ปรารถนา	ถึงที่สุด
เจือ	ความสมหวัง
เช้าชี้	ระยะเวลาที่ใช้ได้แล้ว
สารพัน	ความต้องการ
สิ้น	ทอดด้วยน้ำมัน
เปรี้ยว	สัตว์ชั้นสูง
เจียว	จู้จี้
สุก	รสชาติของอาหาร
	ความอยากได้
	ไม่รู้จักพอ
	ทั้งหมด , มากมาย
	น้อยหน้า
	ระเบียบ

คำชี้แจง ตอนที่ 2 ให้นักเรียนหาความหมายของคำประพันธ์ในแต่ละวรรค

ซ้ำบ่อยก็เบื่อ

อันมนุษย์แสนสุดที่โลภเหลือ .....

ไม่ควรเชื่อตามความปรารถนา .....

เหมือนของกินสิ้นไปทุกเวลา .....

ต้องหาเปรี้ยวหาเกลือมาเจอจาน .....

ต้มแกงแต่งเจียวทั้งแป้งจี่ .....

เข้าชี้สารพัดทั้งมันหวาน .....

เลือกสุกเลือกดิบทุกประการ .....

ถ้าซ้ำสิ่งใดนานก็เบื่อไป .....

คำชี้แจง ตอนที่ 3 ให้นักเรียนนำความหมายของคำประพันธ์ในแต่ละวรรคของตอนที่ 2 มาร้อยเรียงให้ได้ใจความ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำชี้แจง ตอนที่ 4 ให้นักเรียนนำความหมายของคำประพันธ์ที่นักเรียนร้อยเรียงในตอนที่ 3มาปรับปรุงให้เป็นสำนวนของนักเรียนเอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

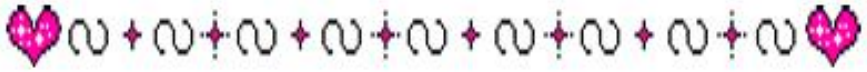
ชุดที่ 2

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่อยู่ใต้รูปภาพ จากนั้นให้นักเรียนหาคำตอบจากข้อมูลที่ให้ในคำประพันธ์ โดยตอบเพียงอย่างเดียว

เป็นสิ่งที่ใส่อาหารอาจารย์บอก ต้องเปิดออกก่อนกินพี่สั่งสอน
มองในภาพอยู่บนพื้นสงบนอน นักเรียนวอนช่วยกันคิดพินิจที

คำตอบคือ .....

คำชี้แจง ตอนที่ 2 ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่อยู่ใต้รูปภาพ จากนั้นให้หาคำตอบที่แฝงไว้ในคำประพันธ์และหาความหมายของคำตอบนั้นโดยใช้พจนานุกรม

พอโศกาไหลออกมาจากดวงเนตร ..... = ...

มันเป็นเหตุก่ออาชญากรรมทุกยุคสมัย ..... = ...

ถ้าเจอแล้วเดินตามผู้ใหญ่แล้ววางใจ ..... = ...

ปักลงไปทำให้ผมอยู่ทรงเอย ..... = ...

เป็นดอกไม้มงคลของศาสนา ..... = ...

พอนำมาทำสุกแล้วเป็นอาหาร ..... = ...

ต้องนำมาคล้องหมาแมวกันลนลาน ..... = ...

ก่อนใส่จานข้าวสวยนั้นใส่อะไร ..... = ...

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ชุดที่ 3

****

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วหาความหมายของคำยากที่ปรากฏในคำประพันธ์โดยใช้พจนานุกรม จากนั้นให้นักเรียนนำคำที่กำหนดให้มาเขียนลงใน เกมทำได้ บอกใบ้

รสรัก

โอ้ว่าดวงใจอยู่ไกลลิบ เหลือจะหยิบมาชมภิรมย์สันต์
เหมือนดวงดาววาววาวอยู่กลางครัน ชิดสวรรค์สุดเอื้อมมาเชยชม
เสียแรงชื่ออุษานารี ไยไม่มีเทวามาอุ้มสม
ปล่อยให้นั่งฟูมฟกอกตรม ร้อนระบมอนาถจะขาดใจ
รสใดไม่เหมือนรสรัก หวานนักหวานใดจะเปรียบได้
แต่ไม่ได้เชยชมสมใจ ชมใดไม่เทียบเปรียบปราน

คำยากที่ปรากฏในคำประพันธ์

สมใจ	หมายถึง	ดวงดาว	หมายถึง .....
นารี	หมายถึง	รสรัก	หมายถึง .....
สวรรค์	หมายถึง	ครัน	หมายถึง .....
เปรียบปราน	หมายถึง	เชยชม	หมายถึง .....
อกตรม	หมายถึง	เทวดา	หมายถึง .....
ระบบ	หมายถึง	อนาถ	หมายถึง .....
อภิรม	หมายถึง	เอื้อม	หมายถึง .....
อุสา	หมายถึง	อุ้มสม	หมายถึง .....

คำชี้แจง ตอนที่ 2 ให้นักเรียนหาความหมายของคำประพันธ์ในแต่บท

โอ้ว่าดวงใจอยู่ไกลลิบ เหลือจะหยิบมาชมภิรมย์สันต์
เหมือนดวงดาววาวพราวอยู่กลางครัน ชิดสวรรค์สุดเอื้อมมาเชยชม

.....

.....

.....

เสียแรงชื่ออุษานารี ไยไม่มีเทวามาอุ้มสม
ปล่อยให้นั่งพู่มฟกอกตรม ร้อนระบมอนาถจะขาดใจ

.....

.....

.....

รสใดไม่เหมือนรสรัก หวานนักหวานใดจะเปรียบได้
แต่ไม่ได้เชยชมสมใจ ชมใดไม่เทียบเปรียบปราน

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ชุดที่ 4

****

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่กำหนดให้แล้วหาความหมายของคำที่พบในคำประพันธ์ที่นักเรียนอ่าน โดยใช้พจนานุกรมในการหาความหมาย และเขียนลงในปริศนาอักษรไขว้ที่กำหนดให้

คำมั่นสัญญา

ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัคสมาน
แม้เกิดในใต้ฟ้าสุธาธาร ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา
แม้เนื้อเย็นเป็นห้วงมหรรณพ พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แม้เป็นบัวตัวพี่เป็นกุมรา เชยผกาโกสุมปทุมทอง
เจ้าเป็นถ้ำอำไพรขอให้พี่ เป็นราชสีห์สมสู่เป็นคู่สอง
จะติดตามทรามสงวนนวลละออง เป็นคู่ครองพิศวาสทุชาติไป

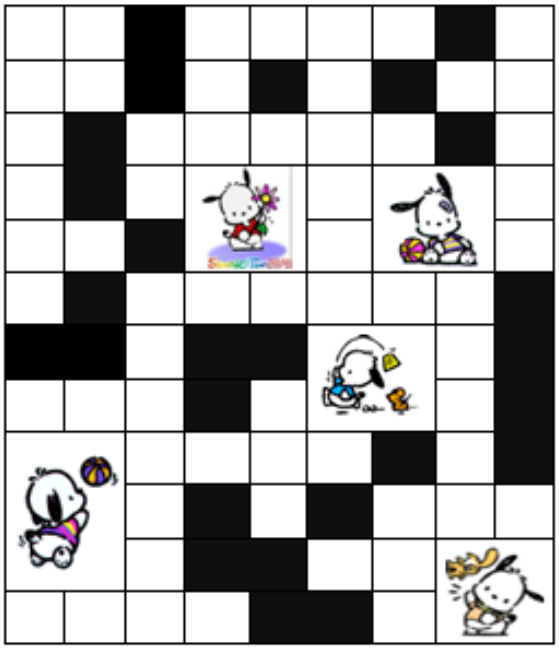

แนวตั้ง

1.ปี , ศักราช 2.ดอกบัว
3.โหมไฟให้แรง 4.จีบ
5.ค้นหา 6.ความรัก ,ความต้องการ
7.พบ 8.น้ำ แม่น้ำ
9.ดอกไม้ 10.รักษาไหว้
11.ป่า 12.ไม่รู้เรื่อง ไม่เข้าใจ
13.แมลง ผึ้ง

แนวนอน

1. นามที่เรียกผู้หญิงที่มีความงาม ความดี
2.ที่บรรจุศพ 3.ลำน้ำ
6.มอง 8.ผืนน้ำที่กว้างใหญ่ที่สุด
11.ตระกูล 14.เจ้าป่า สิงโต
15.พบเจอกับคนที่รัก 16ห้วง

คำชี้แจง ตอนที่ 2 ให้นักเรียนหาคำยากที่ปรากฏในคำประพันธ์ที่กำหนดให้โดยใช้พจนานุกรม จากนั้นเขียนความหมายของคำประพันธ์ในแต่บท

คำมั่นสัญญา

ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร ไม่สิ้นสุดความรักสมัคสมาน
แม้เกิดในใต้ฟ้าสุธาธาร ขอพบพานพิศวาสไม่คลาดคลา
แม้เนื้อเย็นเป็นห้วงมหรรณพ พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา
แม้เป็นบัวตัวพี่เป็นกุมรา เชยผกาโกสุมปทุมทอง
เจ้าเป็นถ้ำอำไพรขอให้พี่ เป็นราชสีห์สมสู่เป็นคู่สอง
จะติดตามทรามสงวนนวลละออง เป็นคู่ครองพิศวาสทุชาติไป

คำยากที่ปรากฏในคำประพันธ์

..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....
..... หมายถึง .... หมายถึง .....

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ชุดที่ 5

****

คำชี้แจง ตอนที่ 1 ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ที่เป็นเกมผะหมี แล้วทำเครื่องหมาย X หน้าคำตอบที่ถูกต้อง

เกมผะหมี

แก้วใส ๆ ไว้ส่องหน้าถ้าอยากสวย	ก. กระจก ข. ครีม ค. แป้ง
คือนกของคนรวยเป็นอาหาร	ก. ขุนทอง ข. หงหยก ค. กระจอกเทศ
เจอตำรวจวงไพ่แตกไปคนละทาง	ก. กระเจิง ข. วิ่งหนี้ ค. เตลิด
เป็นอาหารลอยบนน้ำมีกลิ่นแรง	ก. ผักบุ้ง ข. บัว ค.กระเฉด
ภาชนะจากใบตองลอยบนน้ำ	ก. กระทะ ข. กระทง ค. กระด้ง
ฉุดกระหน่ำดึงลากที่ตรงแขน	ก. ดึง ข.ลาก ค. กระชาก
คือถ้อยคำที่ตรงข้ามกับตะแบง	ก. บอก ข. พูด ค. กระซิบ
คล้ายแมลงแต่เป็นนกบินว่องไว	ก. กระจอก ข. กระจิบ ค. กระเจา
เป็นสัตว์ช่วยทำงานมานานช้า	ก. กระบือ ข. กระรอก ค.สุนัข
ทำอาหารคู่ตะหลิ่วเป็นของใช้	ก. กระดง ข. หม้อ ค. กระทะ
คล้ายระฆังดังกริ๊ง ๆ คืออะไร	ก. กระดิ่ง ข. ระฆัง ค.กลอง
ผลไม้ไทยทำลอยแก้วแช่มชื่นเอย	ก. กระท้อง ข.มะม่วง ค. ฝรั่ง

ผะหมีมีใจ

ใจอยู่หน้าบอกว่าสีเหมือนนก	ใจ.....
ใจป้องปกผึกลัวใจกว้างขวาง	ใจ.....
ใจเชื่องง่ายถูกล่อหลอกตกหลุมพราง	ใจ.....
ใจนั้นกว้างดั่งแม่น้ำละลานไกล	ใจ.....
ใจอยู่กลางโดนแทงถูกจุดตำหมด	แทงใจ.....
ใจหน้าซื่อแต่ในคดอยากหยั่งได้	.....ใจคด
ใจหน้าวัวแต่ร้ายเหมือนสมิงไพร	.....ใจเสือ
ใจตามใจไปตามปากมักเดือดร้อน	ตามใจปาก.....
ใจอยู่หลังมักใช้ตามเมียขุนแผน	.....ใจ
ใจหนักแน่นเชื่อเพื่อนเตือนสั่งสอน	.....ใจ
ใจเจ้าชู้หาคู่อยู่ทุกตอน	.....ใจ
ใจเว้าวอนบอกว่าขอบตลอดไป	.....ใจ

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ชุดที่ ๖

****

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดความคำประพันธ์ที่กำหนดให้ที่ละวรรค จากนั้นให้นำข้อความที่ได้จากการถอดความมาเรียบเรียงให้เป็นเรื่องเดียว

กลอนความเชื่อ

ถ้ามองเสาเป็นเสาก็เข้าท่า .....

ถ้ามองปลาเป็นนาคประหลาดเหลือ .....

มองเครื่องบินบนฟ้าว่าเป็นเรื่อ .....

ก็มองเสือเป็นความได้เหมือนกัน .....

สรุปเรื่อง

.....

.....

.....

มองนางเห็นเป็นชะนีสีชอด้วง .....

มองคนควงคู่มาบอกน่าขัน .....

คนอะไรสองหัวดูพัวพัน .....

มองพระจันทร์เห็นกระด่ายหงายหน้านอน .....

สรุปเรื่อง

.....

.....

.....

เมื่อตาเปิดออกไปใจก็เปิด .....

ใจเตลิดออกไปไกลเกินต้อน .....

มองเห็นจริงเป็นฝันนิรันตร .....

มองภาพซ้อนซ้อนภาพเหมือนฉาบทา .....

สรุปเรื่อง

.....

.....

.....

สรุปเรื่องทั้งหมด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

ชุดที่ ๗

****

คำชี้แจง ให้นักเรียนถอดความคำประพันธ์ที่กำหนดให้ที่ละวรรค จากนั้นให้นำข้อความที่ได้จากการถอดความมาเรียบเรียงให้เป็นเรื่องเดียว และหาใจความสำคัญจากที่นักเรียนถอดความได้ แล้วนำมารวมกันเป็นเรื่องเดียวกัน

พระคุณแม่

รวมนภาโลกามหาสมุทร .....

ยังไม่สุดตุจรักจากแม่ให้ .....

รวมความดีที่ลูกทำทั้งกายใจ .....

ยังหาไม่ที่แม่ใฝ่ให้เรามา .....

สรุปเรื่อง

.....

.....

ใจความสำคัญ

.....

เลี้ยงลูกน้อยค่อยเติบใหญ่ตั้งใจศึก .....

นมจากจิตมิตรจากใจใฝ่ฝันหา .....

ตัวลูกนี้มีสุขทุกเวลา .....

สุขอุราเมื่อแม่มาใกล้ใกล้เรา .....

สรุปเรื่อง

.....

.....

ใจความสำคัญ

.....

ใจความสำคัญของเรื่อง

.....

ดอกไม้

ดอกไม้ ดอกไม้จะบาน .....
บริสุทธิ์กล้าหาญ จะบานในใจ .....
สีขาว หนุ่มสาวจะใฝ่ .....
แน่วแน่แก้ไข จุดไฟศรัทธา .....
สรุปเรื่อง.....
ใจความสำคัญ.....

เรียนรู้ ต่อสู้มายา .....
ก้าวไปข้างหน้า เข้าหามวลชน .....
ชีวิต อุทิศยอมทน .....
ฝ่าความสับสน เพื่อผลประชา .....
สรุปเรื่อง.....
ใจความสำคัญ.....

ดอกไม้ บานให้คุณค่า .....
จงบานข้าช้า แต่ว่ายั่งยืน .....
ที่นี่และที่อื่นอื่น .....
ดอกไม้สดชื่น ยื่นให้มวลชน .....
สรุปเรื่อง.....
ใจความสำคัญ.....

ใจความสำคัญของเรื่อง.....

